

Éles bevetéseken, gyakorlatokon és a közösségért dolgoznak

Tűzoltók és jótevők

Hatodszor szeretnének adományozni rászoruló időseknek és betegeknek

Fotó: NYÖTE (archív)

Az elmúlt hosszú hétvégét nem pihenéssel, hanem képzéssel töltötték el a nyárádmonti önkéntes tűzoltók. Folyamatosan figyelnek a szakmai tudás bővítésére, de jut idő a jótékonykodásra is.

Évente szerveznek rendszeres összevont gyakorlatokat a nyárádmonti önkéntes tűzoltók számára. Ilyenkor vagy a környező települések csapatait hívják meg, vagy a hivatásos tűzoltókkal dolgoznak a település valamely intézményénél, vállalkozásánál. Mivel sok esetben több csapat

Gligor Róbert László

(Folytatás a 4. oldalon)

Előfizetőinknek
ajándéknaptár!

Műsoraikban tükröződik az ünnep

Másfél évtizede a közszolgálati jegyében kezdte el működését az Erdélyi Magyar Televízió. Hogyan tekint vissza a mögötte lévő másfél évtizedre, és miként látja a jövőt az erdélyi valóság hétköz- és ünnepnapjainak tükrévé vált tévécsatorna?

4.

A műsák karnagya

Nagy Miklós Kund egyike az erdélyi magyar művelődés legelkötelezettebb, legkitartóbb és legtermékenyebb munkásainak. (...) Tekintélyét fokozza az a csöppet sem mindennapi jó tulajdonsága, hogy – a humora is kiváló.

5.

Fiatalok életút-támogatása

Indulásának 25. évét ünnepli ebben az évben a hOrizont – Segítünk, hogy segíts magadon életút-támogató program nehéz helyzetű fiataloknak. A program célja segíteni és támogatni a Marosvásárhelyen és környékén élő, szükségét szenvedő fiatalokat, különösen a gyermekotthonokból és hátrányos anyagi helyzetben élő családokból származókat abban, hogy beilleszkedjenek a társadalomba, és önálló életet élhessenek.

8.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Kötni és belekötni

Kaáli Nagy Botond

Megint áll a bál a közösségi médiában, a nyuszika sapkája ismét ide-oda röpül. A reptetésnek kitűnő alapot szolgáltató tematika ezúttal az az ominózus, készülő karácsonyfa, amely a virágóra helyén áll, és amely – ami igaz, az igaz – valóban úgy néz ki, mint egy túlméretezett tipi. Azaz indián sátor. Persze rögtön rárepült erre mindenki, akinek elég ideje van közösségi csoportokban osztani az eszt, gúnyolódni, szörnyülködni vagy – jobb és sokkal ritkább esetben – civilizált hangnemben megindokolni, hogy neki ez miért nem tetszik. Persze, kapja a brekszet rendszeren a városvezetés is, ami nem meglepő, hiszen mindenért (is) a polgármester a hibás, holott ezúttal ez a kreáció nem a tanács munkájának eredménye. Hogy annak mi volt az eredménye, elég, ha visszaemlékszünk a 2019-es virágórai karácsonyfára, amely úgy kimaxolta a nyálban fürdő olcsó giccs fogalmát, hogy azt azóta sem sikerült felülmúlni. Annál még e tipiszerű kézműves faszimbólum is jobb – és vitathatatlanul izléesesebb.

És hogy kinek a munkája, arra álljon itt egy magyarázat – hátha a vérben forgó szemű fogadatlan prókátorok meggondolják legalább egyszer a közösségi médiás, vitriolban fürdő bejegyzésük közzétételét, ha elolvassák az alábbiakat: „Egyéneket és közösségeket összekovácsoló, kézzel kötött karácsonyfa a város szívében (...) A Kult Alternatív Kulturális Fesztivál 2022 szeptemberében közösségeket és egyéneket szólított meg, hogy közös fesztiválsálat kössenek vagy horgoljanak. Tervünk az

(Folytatás a 3. oldalon)

DECEMBER

6., szerda
A Nap kel
7 óra 51 perckor,
lenyugszik
16 óra 36 perckor.
Az év 340. napja,
hátravan 25 nap.

IDŐJÁRÁS

Felhős

Hőmérséklet:

max. 6 °C
min. 0 °C

*Isten éltesse!

Ma MIKLÓS, holnap AMBRUS napja. AMBRUS: a görög Ambrosziosz név rövidüléséből származik. A görög mitológiában az ambrózia az istenek örök ifjúságot biztosító edelének a neve. Jelentése: halhatatlan.

VALUTAÁRFOLYAM BNR – 2023. december 5.	
1 EUR	4,9672
1 USD	4,5844
100 HUF	1,3075
1 g ARANY	298,5041

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGben IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Marosvásárhelyen az infláció mértékével nőnek a helyi adók

A helyi tanács legutóbbi soros ülésén a testület elfogadta a helyi adókra és illetékekre vonatkozó határozattervezeteket, amelyek 2024. január 1-jén lépnek hatályba. A jóváhagyott dokumentumok szerint a helyi adókat és illetékeket 13,8%-kal indexálják, vagyis az infláció mértékével növelik. Az adótörvénykönyvről szóló 2015. évi 227-es jogszabály értelmében a helyi önkormányzatok kötelesek évente az inflációs rátához igazítani az adókat. Fontos megjegyezni, hogy a marosvásárhelyiek 10%-os befizetési kedvezményben részesülnek, amennyiben március 31-ig törlesztik az épületekre, telkekre vagy közlekedési eszközökre kivetett adójukat. A lehetőség a jogi személyekre is vonatkozik.

Mikor Máriaához – Sebestyén Márta és Szamosi Szabolcs koncertje

Sebestyén Márta népdalénekes és Szamosi Szabolcs orgonaművész Mikor Máriaához című koncertjének ad otthont a marosvásárhelyi Vártemplom december 9-én, szombaton 19 órakor. A különleges zenei élményt kínáló rendezvényre a belépés ingyenes, a szervezők adományokat köszönettel elfogadnak. A koncert az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány eseménye.

Kásler Magda előadása Cserealján

Marosvásárhelyen a cserealjai református egyházközösségben szervezett adventi zenés esték keretében december 10-én, vasárnap a 18 órakor kezdődő istentisztelet után Kásler Magda, a Maros Művészegyüttes énekesé adventi, ünnepre hangoló énekeket ad elő.

Harmincéves a Lídia gyermekotthon

Az intézmény létrejöttének 30. évfordulója alkalmából december 10-én 10 órától ünnepi alkalomra kerül sor a marosvásárhelyi Vártemplomban. A Lídia gyermekotthon évfordulós ünnepére az érdeklődőket, a gyermekek támogatóit és azokat várják, akik szeretettel vették őket körül az elmúlt években.

Mezőbergenyeiek segédkeztek a nemzet betlehemenek felállításában

Több mint száz szobrász, ács, önkéntes faragó járult hozzá a budapesti parlament előtti betlehem felállításához. A munkát Kékedi László kiskgyőri polgármester, a Magyar Művészeti Akadémia Népművészeti Tagozatának vezetője koordinálta, amelybe mezőbergenyei ácsokat is bevont, lévén, hogy Kiskgyőr Mezőbergenye testvértelepülése. A nemzet betlehemenek felállításában Gálfi József Attila, Lőrinczi Szőrény Ede, Gálfi Imre Balázs és Soós Levente vett részt.

Ünnepi koncert a Vártemplomban

December 6-án, szerdán este 7 órakor a kolozsvári Schola Cantorum Transsylvaniensis kórus adventi és karácsonyi kórusműveket ad elő a marosvásárhelyi Vártemplomban. O nata lux című koncertjével egy kisebb körút keretében lép fel a kórus, amelynek vezetője az erdélyi származású, Bécsben tevékenykedő Windhager-Geréd Erzsébet.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

Sajtóközlemény

Azok figyelmébe, akik fizetőparkoló-helyet használnak Marosvásárhely területén

2023. december 5-től a következő változások lépnek hatályba a marosvásárhelyi parkolási rendszerben:

Az adott parkolási területre kifizetett díj érvényes a kevesebb díjjal terhelt területekre is, de nem érvényes a magasabb díjjal terhelt területekre.

A bérlettel rendelkező 100%-ban elektromos járművek ingyenesen parkolhatnak a 0. zónában, de legfeljebb 2 órán át.

A parkolási bérletek kiváltásához nem szükséges a jogosítvány bemutatása.

A következő utcákban lesz ingyenes

a parkolás: az Égerfa, a Belső Kutas, a Madách Imre, a Levendula és a Harcsa utcák vasútvonal felőli oldalán.

A Petre Popescu utcában 6 parkolóhelyet, a Sáros utcában pedig 7 parkolóhelyet szüntetnek meg.

A következő utcákban lesz fizetős a parkolás: a Szabadság utca – Milcov utca kereszteződésétől az Újgát utca kereszteződéséig, az Újgát utca kereszteződésétől a Nicolae Bălcescu utca kereszteződéséig, a Radnai utca – Iuliu Maniu utca kereszteződésétől a Liviu Rebreanu utca kereszteződéséig a bal oldalon.

A Kárpátok sétányon bevezetik a fizetőparkolási övezetbe az uszodához tartozó parkolót.

Ezek a változtatások a 2023. november 23-i 382. sz. helyi tanácsi határozat alapján történtek, amely módosítja az 2023. március 30-i 75. sz. helyi tanácsi határozatot, és jóváhagyja a marosvásárhelyi fizetőparkolók és parkolóhelyek üzemeltetési és fenntartási közszolgáltatásának szervezeti és működési szabályzatát.

Köszönjük a megértésüket!

A Piacigazgatóság

Csökkenhet a vízszámla értéke

Döntő házként szavazott a képviselőház arról az RMDSZ által kidolgozott törvénytervezetről, amely egy méltányos módszer alkalmazását szorgalmazza a vezetékes víz díjának kiszámításakor. Ennek értelmében a tarifa meghatározásakor figyelembe kell venni az adott közigazgatási egység vásárlóerejét, és így a szolgáltató nem alkalmazhatja a legmagasabb megyei átlagbért, ezáltal kiiktatják a hátrányos megkülönböztetést a tarifa meghatározásakor.

„Az általunk kidolgozott törvénykezdeményezéssel sikerült javítani a vezetékes víz árának kiszámításakor használt procedúrán. Ezáltal azok a vidéki vagy kevésbé fejlett települések, ahol alacsonyabb az átlagjövedelem, nem szenvedhetnek hátrányos megkülönböztetést a tarifa meghatározásakor. A ma megszavazott jogszabály ezt a hátrányos megkülönböztetést számolja fel, ezáltal segítséget nyújt a kistelepüléseken és vidéken élő családok számára, amelyek ezennel nem fizethetnek magasabb árat a vezeté-

kes vízért, hanem az adott térségben a szolgáltató az ellátott közigazgatási egységek átlagbérét és vásárlóerejét figyelembe véve határozza meg a vezetékes víz tarifáját” – nyilatkozta Szabó Ödön Bihar megyei parlamenti képviselő, a törvénytervezet kidolgozója. A képviselő kifejtette, hogy a jelenlegi szabályozások szerint a vezetékes víz árának meghatározásakor több összetevőt is figyelembe kell venni, pl. az üzemeltetési terület átlagbérét. Abban az esetben viszont, amikor egy közszolgáltató két vagy több megyében is vezetékes vizet biztosít, illetve több településen is üzemel ugyanabban a megyében, a jelenlegi szabályozás szerint kénytelenek voltak a megyei szintű átlagbért figyelembe venni, annak ellenére, hogy az adott térségben az átlagbér alacsonyabb.

A törvénytervezetet Szabó Ödön, Benedek Zakariás és Bende Sándor RMDSZ-es képviselők dolgozták ki. Kedden döntő házként szavazott róla a képviselőház, és az államelnöki kihirdetést követően lép hatályba. (közlemény)

Férfilelek

December 12-én 19 órától a Maros Művészegyüttes zenekara rendhagyó koncerttel lép fel a művészegyüttes előadóteremben. A Férfilelek azért különleges, mert csak férfi előadók, zenészek, táncosok vesznek részt benne. A férfi-

kelykeresztúrról. Közreműködnek a Maros Művészegyüttes férfi táncosai: Füzesi Nándor Albert, Kovács Szabolcs és Bíró Szabolcs. Előzetes jegyfoglalás a 0757-059-594-es telefonszámon.

RENDEZVÉNYEK

Szimfonikus hangverseny

December 7-én, csütörtökön 19 órakor a Kultúrpalota nagytermében Johann Sebastian Bach-műveket ad elő a Marosvásárhelyi Állami Filharmonia szimfonikus zenekara, vezényel, csembalón és orgonán közreműködik Nicolae Moldoveanu (Svájc). Szólót játszanak: Roxana Oprea (hegedű), Sándor Ágnes Klára (fuvola), Barabás Boróka és Kardos Margit (mélyhegedű), Portik Henrik

(fuvola). A hangversenyre a Karácsony zenés megünneplése (Musical celebration of Christmas) fesztivál részeként kerül sor.

Holnaptól tegnapig – könyvbemutató

A Mentor Könyvek Kiadó szervezésében december 12-én, kedden 17 órakor a marosvásárhelyi, Bolyai tér 15. szám alatti Studium Hubban bemutatják Benedek Tibor Holnaptól tegnapig című háborús naplóját. A könyvet bemutatja és Benedek Huszár Botond jogutóddal beszélget Berekméri Árpád Róbert történész, a kötet szerkesztője és Király István kiadóvezető.

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. KORREKTÚRA: Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn. APRÓHIRDETÉS: Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasg.ro E-mail: nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Az Egyesült Államok tengeri biztonsági misszióról tárgyal szövetségeseivel

Az Egyesült Államok egyeztetéseket folytat szövetségeseivel és partnereivel a kereskedelmi hajók számára nyújtandó haditengerészeti kíséretéről a Vörös-tengeren – közölte az amerikai elnök nemzetbiztonsági tanácsadója hétfőn.

Jake Sullivan a Fehér Ház sajtótájékoztatóján a hét végén három kereskedelmi hajót ért támadásokra reagálva utalt arra, hogy Szómália partjainak közelében és az Arab-öbölben már létezik nemzetközi gyakorlat a biztonsági kíséretre.

A Vörös-tenger Jemenhez közeli partjainál történt vasárnapi rakéta- és drón-

támadásokkal kapcsolatban azt is kifejtette, hogy ez globális ügy, hiszen a nemzetközi hajózás biztonságát veszélyeztették a Jemen egy részét uraló huszti lázadók, a célba vett hajók pedig összesen 14 országhoz köthetők. Hozzátette, hogy az Egyesült Államok szövetségeseivel és partnereivel jelenleg arról is egyeztet, hogy mi lehet a következő lépés az ügyben.

Megismételte, hogy ugyan a támadásokat a jemeni huszik követték el, de a fegyvereket Teherán biztosítja számukra, ezért az akcióért az Egyesült Államok Iránt tartja felelősnek.

Jake Sullivan egyben cáfolta a huszik szövívőjének vasárnapi szavait, hogy izraeli hajókról lett volna szó, és megjegyezte, a nemzetközi jog alapján az sem lenne igazolható kereskedelmi hajók elleni erőszakos akciót.

A Fehér Ház nemzetbiztonsági vezetője a Vörös-tenger déli medencéjében történt incidenssel kapcsolatban hangsúlyozta, nem nyert megállapítást az, hogy a kereskedelmi hajók segítségére siető amerikai hadihajó, a Carney romboló lett volna a célpontja azoknak a felé tartó drónoknak, amelyeket önvédelemből megsemmisített. (MTI)

Jelentősen szigorítja a legális bevándorlás feltételeit a brit kormány

Jelentősen szigorítja a legális bevándorlás feltételeit a brit kormány. A hétfőn ismertett tervek között szerepel a szakképzett külföldi alkalmazottak kötelező minimális javadalmazásának komoly mértékű emelése a munkavállalói vízum kiadásának feltételként.

James Cleverly belügyminiszter a londoni alsóház képviselőinek tartott hétfői esti tájékoztatásán elmondta: e terv alapelveit a brit kormány már korábban kidolgozta, de most kiegészíti azzal az intézkedéssel, amelynek alapján az egészségügyi rendszer szakápolói és gondozói hálózatában dolgozó külföldiek sem hozhatják Nagy-Britanniába családtagjaikat eltartottként.

Cleverly elmondta: a szeptemberben zárult egy évben 125 ezer eltartott hozzátartozó csatlakozott a brit beteg- és idősgondozói rendszer hozzávetőleg százezer külföldi munkavállalójához, és a kormány becslései szerint az így Nagy-Britanniában letelepedett családtagok alig negyede dolgozik.

A szigorítási tervek fő elemei között szerepel az is, hogy jövő tavasztól a szakképzett külföldi munkavállalóknak – az egészségügyi gondozószemélyzet kivételével – a brit munkaadók évente legalább 38 700 font javadalmazást kötelesek fizetni a munkavállalói vízum kiadása fejében. A külföldiek legális nagy-britanniai munkavállalásának je-

lenlegi alsó fizetési határa 26 200 font.

James Cleverly az intézkedési csomagot ismertető hétfői alsóházi tájékoztatójában elmondta: a kormány becslései szerint ha ezek a szigorítások már tavaly érvényben lettek volna, az elmúlt egy évben érkezett bevándorlók közül több mint 300 ezren nem tudtak volna letelepedni Nagy-Britanniában.

A szigorítási csomagterv bejelentésének előzményeként a brit statisztikai hivatal a minap közölte, hogy tavaly nettó 754 ezer volt a Nagy-Britanniában legálisan letelepedett bevándorlók száma. Tizenkét havi időszakra számolva még soha nem ért el ilyen szintet a nettó nagy-britanniai bevándorlás. (MTI)

Szent Miklós püspök ünnepe, Mikulás napja

A katolikus egyház december 6-án emlékezik meg Szent Miklós püspökről, aki nagylelkű és bőkezű felebaráti szeretetével a karácsony előhírnöke. Ez a nap egyben a gyermekek által annyira várt Mikulás-ünnep is. Az MTVA Sajtóarchívumának összeállítása:

Szent Miklós (Nikolaosz) a keleti egyházak legtiszteltebb szentje, ünnepét Nyugaton a 10. század óta tartják. A hagyomány szerint Miklós a 3. században született a kis-ázsiai Patarában, gazdag kereskedőcsaládban. Úgy tartják, hogy már csecsemőkorában is tartotta a böjtöt, e napokon csak egyszerű szopott. Szüleit kiskorában elvesztette, egyik rokona, a város püspöke nevelte fel. Megtérése után Miklós jótékony célokra szétosztotta örökségét, a hívők pedig égi jelre megválasztották Múra püspökévé. A hivatalát ötvenkét évig töltötte be. Diocletianus és Galerius császár keresztényüldözése (303-311) idején börtönbe került, majd 325-ben részt vett a Nagy Konstantin császár által összehívott niceai zsinaton. Az emberek tiszteletét és szeretetét jótékonykodásával vívta ki, tettei miatt már életében szentnek tartották. A legenda szerint 343. december 6-án halt meg püspöki székhelyén, sírja zarándokhely lett.

Amikor Múrá 1087-ben elfoglalták a muszlim szeldzsuk törökök, maradványait az itáliai Bariból érkezett hajósok városukba vitték, ahol bazilikát építettek tiszteletére, ereklyéit II. Orbán pápa helyezte el a főoltáron. (A relikviák egy részét 2017 májusában, Ferenc pápa és Kiril moszkvai pátriárka előző évi megállapodása értelmében Oroszországba vitték, és néhány hónapig Moszkvában, majd Szentpéterváron tették közzemlére – egyedül az orosz fővárosban egymillió ember állt sorba, hogy egy pillantást vehessen rájuk.)

Miklós kultusza nem sokkal halála után kezdődött, már a 6. században templomot emelt neki Konstantinápolyban I. Justinianus bizánci császár. A szent nevéhez számtalan legenda fűződik. Csodatettei között tartják számon, hogy imáival lecsillapított egy iszonyatos vihart, és megmentett egy vízbe esett tengerészt, ezért ő az utazók, kereskedők, zarándokok, tengerészek és révkalauzok védőszentje. Amikor várostát éhínség sújtotta, és egy gonosz hentes három kisgyermeket ölt meg, hogy húszakat kímélje, Miklós leleplezte bűnét, sőt a fiúkat is feltámasztotta, ezért a gyermekek és diákok védőszentje is.

Egy másik legenda szerint az éhínség idején a kikötőbe érkezett, a császári gabonakészletek feltöltésére szánt hajók kapitányait rábeszélte, hogy minden hajóról százmérőnyi gabonát adjanak a városnak, mert ezt a hiányt nem fogják észrevenni az ellenőrök. A tengerészek így is tettek, de amikor megérkeztek Bizáncba, csodálkozva látták, hogy a rakomány egy gabonaszemmel sem csökkent. Megint másik történet szerint Miklós, amikor a fülébe jutott, hogy a helytartó három ártatlan embert akar kivégeztetni a vagyonáért, a császár éppen nála lévő küldötteit faképnél hagyva megakadályozta a jogszétséget. Az udvarba visszatérő küldötteket ellenségeik hamis váddal börtönbe juttatták, ők pedig kivégzésük előtt maguk is

Miklósához fohászokdtak segítségért. Szent Miklós meg is jelent Konstantin császár álmában, és azt kérte, bocsássa szabaddon a foglyokat. A császár, aki a püspököt nem ismerte, kételkedni kezdett, de amikor kiderült, hogy a per bírása ugyanilyen álmot látott, újra megvizsgálta az ügyet, és szabaddon bocsáttatta a vádlottakat.

A nevéhez fűződő leghíresebb legenda szerint élt Múrában egy szegény ember, aki nem tudta férjhez adni három lányát, mert nem tellett neki a hozományra. A dolog Miklós fülébe is eljutott, de a püspök túl szerény volt ahhoz, hogy nyíltan segítsen. Inkább az éjszaka leple alatt dobott be három erszényt az apának, így a lányok megmenekültek attól, hogy örömlánynak adják el őket. E tettéért Szent Miklós a hajadonok és az aggszüzek védőszentje, oltalmazója továbbá a házasságnak és az anyaságnak. Védőszentje ezenfelül Oroszországnak, Görögországnak, Sziciliának, Lotaringiának és Apuliának, a zálogházak tulajdonosainak, az illatszerészeknek, a gyógyszerészeknek, a pálinkafőzőknek, Magyarországon Kecskemét városának.

Szent Miklós ünnepe mintegy a karácsony vigíliája, bevezetése, hagyományai összerosódtak a karácsonyi ünnepkörrel. A középkor óta a tizennégy segítő szent közé sorolják, a legnagyobb tiszteletet a régi Oroszországban tanúsították iránta. Magyarországon a bizánci kapcsolatok alapozták meg tiszteletét, településeket neveztek el róla, többek között Kunszentmiklóst, Szigetszentmiklóst és Törökszentmiklóst (Erdélyben Káposztásszentmiklóst, Gyergyószentmiklóst).

A nagylelkűségéhez és kedvességéhez fűződő történetek nyomán alakult ki a Mikulás-kultusz (a Mikulás a Miklós név cseh formája). Hosszú, prémes, vörös köpenyben járó, deres szakállú, nagycsizmás alakjához kapcsolódik a Mikulás-napi ajándékozás szokása.

Német nyelvterületen a Mikulásnak fenyegető külsejű „kísérői” vannak, akik veréssel vagy éppen megevással fenyegették a rossz gyermekeket: Németországban a gólyalábon közlekedő Knecht Ruprecht, Svájcban Schmutzli, Ausztriában a Magyarországon is ismert krampuszok. Az ajándékozás szokása Magyarországon a városi értelmiség révén terjedt el, feltehetően német-osztrák hatásra, falura csak a múlt században jutott el, jóllehet a parasztságnál korábban is voltak Miklós-napi alakoskodások. Miklós napja a magyar népi kalendáriumban asszonyidő-tiltó nap volt, emellett termőnap a malacok születésére, valamint a bérletek megfizetésének napja.

A püspök legendája a különböző népek ajkán más és más változatban él, ennek megfelelően neve is hol Szent Miklós, Heiliger Nikolaus, Mikulás, az Amerikában ismert Santa Claus a holland Sinterklaas torzult változata. A Téalap elnevezés a második világháború után szovjet-orosz hatásra terjedt el Közép- és Kelet-Európában: az orosz hagyomány szerint Gyed Moroz (Fagy apó) a jóságos Sznyegurocskával (Hópelyhescke) hozza a fenyőfát az ajándékokkal, de szilveszter napján.

Ország – világ

Ciolacu szerint Románia jövőre bekerülhet a Visa Waiver programba

Marcel Ciolacu miniszterelnök hétfőn kijelentette, hogy becslései szerint Románia jövőben bekerül a Visa Waiver programba. Az egyesült államokbeli hivatalos látogatáson tartózkodó kormányfő Lloyd Austin védelmi miniszterrel és Antony Blinken külügyminiszterrel találkozott hétfőn. „A mai megállapodásunk alapján úgy gondolom, hogy a bejelentésre jövő évben sor kerül. Az amerikai fél, az otthon vagy az Amerikai Egyesült Államokban élő román állampolgárok folyamatos erőfeszítéséről van szó, a vízummentesség magadásának határideje 2025” – jelentette ki Marcel Ciolacu. A kormányfő hivatalos amerikai látogatása szerdáig tart. (Agerpres)

Húszezer külföldi magyar óvodásnak küld karácsonyi ajándékot a Rákóczi Szövetség

Húszezer külföldi magyar óvodásnak küld karácsonyi ajándékot és 541 külföldi óvoda adventi közösségi eseményét karolja fel a magyar iskolaválasztás jegyében a Rákóczi Szövetség. A szövetség keddi, MTI-hez eljuttatott közleménye szerint az 541 nyertes óvoda közül 252 erdélyi, 195 felvidéki, 43 kárpátaljai, 50 vajdasági és egy horvátországi intézmény. A szervezet felidézte: annak érdekében, hogy az óvodai karácsonyi készülődés a gyermekek számára minél szebb és tartalmasabb legyen, pályázatot hirdettek a Magyar Iskolaválasztási Program által érintett külföldi óvodák karácsonyi ünnepkörhöz kapcsolódó programjainak, foglalkozásainak támogatására. A pályázat azt a célt szolgálta, hogy az adventi közösségi programok felkarolásával elősegítsék a magyar iskolaválasztást. A Rákóczi Szövetség szeretné, ha tavasszal minden magyarul beszélő, külföldi nagycsoportos óvodás gyermeket magyar iskolába iratnának a szülei – írták a közleményben. (MTI)

Az EU-ban megnövekedett a terrorfenyegetés

Az Európai Unióban a gázai háború miatt megnövekedett a terrorveszély – jelentette ki Ylva Johansson uniós belügyi biztos kedden Brüsszelben. „Az Izrael és a Hamász közötti háború és az általa okozott megosztottság miatt a közelgő ünnepi szezonban hatalmas a terrortámadások kockázata az EU-ban. Nemrégiben Párizsban is bekövetkezett, de sajnos korábban is tapasztaltunk már ilyet” – hangoztatta a biztos az EU-tagállamok belügyminisztereinek tanácskozására érkezve. Johansson bejelentette, hogy az EU további 30 millió eurót bocsát rendelkezésre a veszélyeztetett zónák, különösen az imahelyek biztonságának megerősítésére. Nancy Faeser német belügyminiszter szerint a szombati párizsi terrortámadás is bizonyíték arra, hogy mennyire közvetlen és súlyos az iszlamista terrorfenyegetés az EU-ban. Mint mondta, ezt a helyzetet a gázai háború és a Hamász terrorja okozza. „Nagy a veszélye annak, hogy az iszlamista elkövetők még szélsőségesebbé válnak” – hívta fel a figyelmet. (MTI)

Kötni és belekötni

(Folytatás az 1. oldalról)

évek és fesztiválok során egyetlen, 20 cm széles darabokból összeállított közös, terjedelmes fesztiválsál megkötése. A kezdeményezéshez egyének, családok, civil szervezetek, nőszervezetek, táncsoportok, multinacionális és kis cégek, óvodák, egyetemek, egyesületek, polgármesteri hivatalok, híres közéleti személyiségek, zenekarok csatlakoztak határon innen és túlról. Érkezett sál az Amerikai Egyesült Államokból, Ecuadorból, Mongóliából, Németországból, Ausztriából, Magyarországról, Angliából, Svédországból, Dániából. (...) A sál közszemlére bocsátásának első állomása a tavaly decemberi KULT Feszt volt, amire a marosvásárhelyi Kultúrpalotában került sor. Idén júniusban a marosvásárhelyi vár udvarán, a fesztivál dekorációjaként találkozhatott a marosvásárhelyi közönség a több mint 2500 méter hosszú sállal. Fesztiválunk Guinness-rekord-kísérletre is készül (...) a világ legtöbb országából érkező, kézzel kötött sáldarabokból összeálló fesztiválsál kategóriában. Ez a multikulturális fesztiválsál kerül közszemlére idén decemberben a város virágórai karácsonyfáján.”

Sok ember munkája van ebben a karácsonyfában. Sok családi történet, sok közös emlék. És egy Guinness-rekord-kísérlet. Tényleg nem vagyunk képesek ezt elvinni egyetlen karácsonyon a sok közül? És tényleg advent első hetének folyamán kell kigyót-békat egymásra kiabálnunk, megint? Néha úgy gondolom, hogy megérdemeljük a sorsunk. Ez az egyik ilyen alkalom.

Tűzoltók és jótevők

(Folytatás az 1. oldalról)

száll ki egy-egy bevetésre, meg kell tanuljanak együtt dolgozni a gyors és hatékony, biztonságos beavatkozás érdekében – számolt be lapunknak a nyáradszeredai önkéntes tűzoltók parancsnoka, *Kacsó István* a múlt hétvégi képzésük kapcsán. A rendszeres közös gyakorlatok legújabb helyszíne Székelykeresztúr volt, ahol az ottani önkéntes tűzoltók egy konténerépületet üzemeltet be, ahol nagyon jól lehet utánozni a füsttel telített épületekben történő beavatkozásokat, meghibásodott vagy égő gázpalackok eltávolítását. Ezért ezt a témát tanulmányozták most a tűzoltók: a szeredaiakhoz nyárádgálfalviak és csíkfalviak is csatlakoztak, de székelykeresztúri újonc önkéntesek is bekapcsolódtak a képzésbe, amelyhez magyarországi, évente Erdélybe többször is visszatérő szakembereket kértek fel oktatásra.

Újdonságokat is tanultak

Mintegy harminc önkéntes tűzoltó kapott múlt szombaton elméleti képzést: mivel a bevetésen az egyik legfontosabb dolog a személyes biztonság, ismereteket szerezhettek a védőfelszerelésekről, köztük a légzőkészülékek használatáról, de arról is, hogy miként lehet beavatkozni tűz esetén az egyre gyakoribb elektromos autók vagy háztetőkre szerelt napelemes rendszerek kigyúlasakor. Kiderült: ezek oltása szinte lehetetlen nálunk, ugyanis az elektromos autók lítiumos akkumulátorai felrobbanásakor további oxigént termelnek, amely táplálja az égést, míg a napelemes rendszerek akár éjszaka is és a villanyhálózatról való lekapcsolás után is tudnak egyenáramot termelni a tűz hőhatására, ami veszélyezteti a tűzoltók biztonságát. Ezért az ilyen esetekben a tüzet nem lehet eloltani, csak a terjedését lehet fékezni – magyarázta el a tapasztalatokat Kacsó István. Tanultak a valódi vagy rögtönzött hordágyakkal és kötelekkel való mentésről is, míg a gyakorlatok során a füsttel telített konténerben kellett megkeresni, kihozni és eloltani az égő gázpalackot. Ezt mindenki légzőkészülékkel végezte, hogy megtapasztalja, mennyire nehéz ilyen feltételek között dolgozni, hiszen szükséges az előzetes tapasztalat, amely nélkül az éles bevetésen veszélyes lehet a beavatkozás. A nap végén a keresztúriak jó házigazda

Az elmúlt hosszú hétvégén Székelykeresztúron tanultak

Fotó: NYÓTE

módjára meg is vendégelték a nyárádmontieket.

A nyáradszeredai szervezők köszönettel tartoznak a székelykeresztúri Villám csapatának és Szali Mózes elnöknek, az Erdélyi Magyar Önkéntes Tűzoltószervezet elnökének, aki az elmúlt években is sokat segített a nyárádmonti önkéntes alakulatoknak mind felszerelésekkel, mind szakmai szempontból, és köszönettel tartoznak a Békés Megyei Tűzoltószövetségtől évek óta visszajáró két hivatásos tűzoltókollégának a szakmai képzésért.

Jó a mérleg, de fájdalmas is

Idén a nyáradszeredai önkéntes tűzoltókat 25 bevetésre irányította a sürgősségi (112) diszpécserszolgálat. Míg tavaly éjjel-nappal tarlótüzekkel kínlódtak, idén nem volt ilyen esetük. Ez annak is betudható, hogy azok a gazdák, akik tüzzel próbálták letisztítani területeiket, elveszíthették az APIA-s támoga-

tásokat, de az idei tavaszi és őszi csapadékos időszak sem tette lehetővé, hogy a gazdák meggyútsák a száraz aljnövényzetet. Idén azonban jóval több ingatlantűz keletkezett, két kivétellel a szomszédos vagy közeli községekbe (Gálfalva, Bere, Remete) riasztották a szeredaiakat, és két esetben sajnos emberáldozattal jártak ezek a tüzek – ismertette az idei mérleget a parancsnok.

Ami az utánpótlást illeti, Kacsó István viszonylag jó eredményekről számolt be: idén ismét volt nyárádmonti ifjúsági önkéntes tűzoltótábor, ahol hivatásos és önkéntes felnőttalakulatok oktatták a fiatalokat, különböző katasztrófa-helyzetekben való beavatkozásokat mutattak be. Az egyesület célja, hogy a fiatalok is megszeressék ezt a hivatást, és ha ennek jelét látják, akkor már nem hiábavaló az igyekezet. Míg néhány évvel ezelőtt egytucatnyi fiatal sem tudtak elvinni egy megyei versenyre, az idén már 80 nyárádmonti szerepelt nagyon jó eredményekkel a megméret-

téseken, és már nemcsak a szeredaiakat, hanem a gálfalviakat, remeteieket is indítani lehetett, jövőre pedig a csíkfalvi utánpótlásnevelést is szeretnék elkezdni.

A szeredai önkéntes tűzoltók most egy nagyobb lélegzetű tervbe vágnak bele: a volt járásbírószék helyén levő garázsukat le kellett bontani, így most a három esetkocsijuk számára szeretnék hajlékot berendezni. Ehhez a helyi önkormányzat biztosított számukra egy másik ingatlant, amelynek tetőszerkezetét is megjavíttatta. Így a tűzoltók feladata az épület további felújítása, valamint egy emeleti klub- és képzési helyiség kialakítása. Úgy érzik, hogy ehhez a helyi lakosság támogatását is kérniük kell, ezért hamarosan adománygyűjtésbe kezdenek.

A szeredai alakulat az idén felszerelések beszerzésére 700 ezer forintos támogatást kapott a Bethlen Gábor Alapkezelőtől, továbbá a testvérváros, Mór egymillió forintos támogatását is erre fordították – számolt be a parancsnok.

Jótegykedni nem szegyen

A szeredai önkéntesek nemcsak tűzoltóknak érzik magukat, hanem valamit mindig nyújtani is szeretnének a közösségnek. Minden télen korcsolyapályát alakítanak ki a kapcsolódni vágyók számára a Nyárádon, a hűsvéti locsolkodást pedig, amelynek bevételeit rendszeresen karitatív célra vagy tűzkárosultak megsegítésére fordítják, idén már negyedszer szervezték meg.

Ebben a hónapban hatodszor szervezik meg az adventi adománygyűjtést, amely során december 22-ig tartós élelmiszereket lehet elhelyezni a szeredai és környező települések élelmiszerüzleteiben erre a célra kihelyezett adománykosarakban. A begyűlt termékeket december 23-án szétosztják a rászorulóknak. Tavaly mintegy hatvan családdhoz, egyedül élő idős, beteg személyhez vittek élelmiszer-somagokat, és száz gyerekeknek adtak át édességcsomagot a begyűlt pénzádományokból. Kacsó István úgy érzi, nemcsak az a feladatuk, hogy katasztrófa-helyzetekben segítsenek, hanem karitatív vagy közösségi munkát is végeznek, és erre nevelik a fiatalokat is: ne csak tűzoltók legyenek, hanem tegyék szebbé a bajbajutottak mindennapjait vagy ünnepét is.

Tizenöt éves az Erdély TV

Műsoraikban tükröződik az ünnep

Másfél évtizede a közszolgálatosság jegyében kezdte el működését az Erdélyi Magyar Televízió. Hogyan tekint vissza a mögötte lévő másfél évtizedre, és miként látja a jövőt az erdélyi valóság hétköz- és ünnepnapjainak tükrévé vált tévécsatorna? – Szepessy Előd főszerkesztőt egyebek mellett erről kérdeztük.

Nagy Székely Ildikó

– *Hogyan ünneplitek a jelentős évfordulót?*

– Gyakorlatilag az ünnepi időszak közepén tartunk, hiszen novemberben és december elején arra törekedtünk, hogy műsorkínálatunkkal méltóképpen megemlékezzünk az Erdély TV 15. születésnapjáról. Azokat a kollégákat, illetve műsorokat, akik/ amelyek az elmúlt időszakban jelen voltak a csatorna életében, egy rövid interjú vagy szép gondolat erejéig visszahívtuk a képernyőre, közben azt is igyekeztünk bemutatni, hogy az elmúlt másfél évtized alatt mennyi fontos érték született az Erdély TV által az erdélyi közönség számára. Több műsorunkban – a Mozaikban, a Nőszemköztben, a Jó napot! Megjöttem címűben – köszön vissza a 15 év, ugyanakkor sok etűdszerű videó tartalom készült, amelyekben

Szepessy Előd

egyrészt az ETV-s kollégák, műsorvezetők szólnak meg, másrészt az alapító tagok, valamint a partnerintézmények képviselői mondanak egy-egy jókívánságot. Ezek a tartalmak a tévécsatornánk online felületein – a Facebookon és a YouTube csatornán – is elérhetők.

– *Milyennek látod a mögöttetek lévő másfél évtizedet?*

– Egy nagyon szép, változatos és nehéz időszak volt ez a 15 év. Azt

hiszem, sikerült megvalósítani a fontosabb célokat, egyrészt azt, hogy országszerte mindenhol elérhető legyünk, a jelentősebb online platformokat is beleértve, másrészt azt, hogy minden fontosabb eseményen jelen legyünk, arról hallgatóinkat tájékoztassuk, az erdélyi értékeket megfelelő súllyal bemutassuk. A visszajelzések alapján a közönség számít ránk, fontosnak tartja az Erdélyi Magyar Televíziót. Az, hogy most már 500 ezer nézője

Hatvan műsor, kétszáznál több munkatárs

– *Ki tudná-e emelni egy sikereiből, esetleg megterhelőbb szakaszt a tévé életéből?*

– Nem volt két egyforma év, de mindig sikerült valamit jobba tenni, kicsit előbbre lépni. A rendelkezésre álló eszközök és források függvényében minden esztendőben meg tudott újulni a csatorna. Az elmúlt 15 évben több mint kétszáz kolléga fordult itt meg állandó munkatársként vagy bedolgozóként, és mindenki valamit hozott az előzőkhöz az értékekhez, amelyeket az ETV képvisel. A legnagyobb sikerélménynek azt a hatvan műsort tekintem, ami ebben az időszakban létrejött, de azt is, hogy van egy olyan napi híradónk, ami a legtöbbször próbál beszámolni az erdélyi valóságról, teljes mértékben a romániai magyarokhoz szól. Ugyanakkor rengeteg különkiadású műsorról gazdagítottuk a kínálatot. A nézőink részéről mindig erős igény mutatkozott a dokumentum-, illetve ismeretterjesztő filmekre, amikor ilyen tartalmakat tudunk számukra biztosítani, azt a visszajelzéseikkel hálálják meg. Emellett az ősszel magyar filmklasszikusokkal is gazdagítottuk a kínálatot. Az

elmúlt időszakban bebizonyosodott, hogy szükség van ezekre a minőségi tartalmakra, a közszolgálatosságra, aminek az Erdély TV legjobb tudása szerint igyekszik megfelelni.

– *Van-e olyan műsor, ami a kezdetektől jelen van a műsorkínálatban, úgy mond kiállta az idők próbáját?*

– Több ilyen is van, például a Hitélet és a Kultúrcepp. Igaz, a szerkesztők, műsorvezetők változtak, de a műsorok eredeti rendeltetése megmaradt.

– *Beszéljünk kicsit a jövőbeli tervekről!*

– Amint már utaltam rá, az elmúlt 15 év teli volt kihívással, az elkövetkező időben pedig újabbak jönnek a tévécsatorna életébe. Nagyon tudatosan kell figyeljünk arra, hogy a nézői szokások átalakulóban vannak, sokan már nem a hagyományos módon, hanem az online platformokon követik a tévéműsorokat. Ez egyrészt lehetőség az új célközönség elérésére, ugyanakkor nagy kihívás is, hogy a virtuális tér információdömpingjében a tévé látható legyen a műsoraival. Nagyon népszerűeké váltak a podcastműsorok (sz. m.: az interneten elérhető hang- vagy videóanyag), ezért ezen a téren is szeretnénk tovább fejlődni, hogy az Erdély TV kínálatában egyre több ilyen műsor helyet kapjon.

Születésnap köszöntő

A múzsák karnagya

Nagy Miklós Kund egyike az erdélyi magyar művelődés legelkötelezettebb, legkitartóbb és legtermékenyebb munkásainak.

Érdeklődik, tájékoztat, megnyit, méltat, értékkel, laudál, felköszönt; szervez; támogat, segít, lebonyolít; szerkeszt, javasol, értékkel; véleményt mond, feltár, leleplez, bírál, közöl, hetente publikál; sportol: (jól) focizik; örökmozgóként sokat gyalogol, utazik, társadalmi életet él, gyümölcsöző kapcsolatokat épít ki és ápol, barátait tiszteli s megtartja, jóindulatot, szeretetet sugároz – rossznyelvek szerint nincsenek ellenségei... Tekintélyét fokozza az a csöppet sem mindennapi jó tulajdonsága, hogy – a humora is kiváló.

Böloni Domokos

Fotó: Nagy Tibor

Önmagáról, személyiségéről 2018-ban megjelent reprezentatív kötetében így vall: „Mikor ötven évvel ezelőtt bemelegkedtem a publicisztika útvesztőibe, s egyre több ismeret és tapasztalat birtokában igyekeztem elkerülni a zsákutcákat, megosztva foglalkoztam ezzel is, azzal is, elmélyültem ebben is, abban is, tudósítottam innen is, onnan is. Gyanús lehet ez a sokféleség, de alaptermészetem a kíváncsiság. Ezt hála istennek a mai napig megőriztem: minden érdekel, ami körülöttünk és a nagyvilágban történik, és amit erről tudok, gondolkodok, azt minél több információval s a magam meglátásaival dúsítva próbálom közzétenni.

Sokan lélekörölő taposómalomnak vélik az újságírást. Izgalmas kalandnak is tekinthető. En ezt valom, többek között ezért nem tudtam abbahagyni jóval túl a nyugdíjkorhatáron sem, noha akár eleget is lehetett volna belőle, hiszen lélektelen időkben is megtapasztaltam emberpróbáló nehézségeit. De a megújulásnak is cselekvő részese lehettem, s úgy érzem, továbbra is

van még mondanivalóm. Sokáig voltam rádiós, a rádiózás minden műfaját kipróbálhattam, belekóstoltam a tévészésbe, videózásba is, magához vonzott a sajtó. Az írás, a lap- és könyvszerkesztés több mint három évtizede mindennapjaim meghatározója. A sajtóelmélet és -kutatás is foglalkoztatott, egyetemi szintű oktatásába is bekapcsolódhattam.”

Sokoldalúságát mutatja, hogy ami elsődlegesen érdekl, az szinte kizárólag kultúraközpontú, miközben a közélet eseményei sem kerülnek el a figyelmét. Közszereplőként jeleskedik: többretű szerepvállalása, kuratori munkássága közismert. Kötetbemutatók, kerekasztal-beszélgetések, tanácskozások aktív résztvevője, tárlatok megnyitója, életművek méltatója, alkotók laudálója, ünnepi felköszöntője – s mindezt a sok szerepet illő alázattal, irigylésre méltó felkészültséggel, bölcs nyugalommal, tartásos eleganciával teszi, miközben föl-föl-

villan szordinós, élvezetes humora; Nagy Miklós Kund társaságában jól érzi magát az ember.

„Valaki egyszer a múzsák karnagyának nevezett – írja. – Igen, arra törekedtem, hogy Kalliópé, Thália, Euterpé, Melpomené, Kleió és a többi ihletadó múzsa mindig elérhető közelségben, körülöttem legyen. Lehet, hogy részrehajlónak látszom, kedvencként a képzőművészetnek kissé nagyobb figyelmet szentelek, de az irodalom, a színház, a zene, a fotóművészet, a tánc, a szellem, a kreativitás és tehetség megannyi más megnyilatkozása is folyamatosan ott van az érdeklődési köröm fókuszában.”

Legkedvesebb zszurnalisztikus műfaja az interjú. „Az elmélyült, önvallomások, őszinte beszélgetés, amelynek során a kérdező, a dialógus irányítója arra tudja készíteni alanyát, hogy „az igazat mondja, ne csak a valódit”. ”

A digitális korszak divatos produktumainál sokkal többre becsüli

a szemtől szembeni találkozást, hiszen „az élőszó, az élőbeszéd varázsa nehezen helyettesíthető. Sokkal többet árul el az interjúalany személyiségéről, mint egy levélben elküldött kérdéssorra írásban megfogalmazott, emelkedett hangú, jólféltült önvallomás”.

Amikor pedig „alkotásról, művészetéről szeretnénk faggatózni, még nélkülözhetetlenebb a spontaneitás, az intimitás illúziójának a megteremtése. Amikor munkájukról beszélnek az írók, költők, művészek, lényegében legbelsőbb énjüköt fedik fel, gyakran legféltebb titkaikat, személyiségük legérzékenyebb pontjait érintik a kérdések. Nyilvánvaló, hogy bizalom nélkül nem születik őszinte, jó interjú. A bizalmat ki kell érdemelni, és ha ez sikerül, akkor érezheti úgy a riporter, hogy nyert ügye van. Akkor számíthat arra, hogy alanya képes eltekinteni attól, hogy amit mond, nem egyetlen emberre bízott vallomás, hanem egy tágabb

nyilvánosság elé kerülő kitarulkózás”.

„Több mint fél évszázad interjú tapasztalata mondatja ezt velem – fűzi hozzá. – Rádiós szerkesztőként, újságíróként rengeteg beszélgetést rögzítettem hangszalagra, más hanghordozókra. Több ezer ilyen mozzanat lehetne a nyilvánosságban, ha vezettetem volna ilyesmit. Mindenik nyújtott számomra valamit, mindenikből tanultam valamit, de nagyjából feledhetők. Igazán fontos, az évtizedek múltával is figyelmet érdemlő interjú sokkal kevesebb volt, azokra viszont ma is emlékszem, és hiszem, hogy a szóra birt egyéniségek méltók arra, hogy mondandójuk könyvbe emelve is szárnyaljon át korokon, éveken.”

Nagyenyed hosszú útra tarisznyálta fel érdemes fiát. Ízig-vérig marosvásárhelyivé válva sosem tagadta meg a Bethlen Gábor-i örökséget. Az egykori székely főváros pedig befogadta, megkedvelte. Nagy Miklós Kund Marosvásárhely és az erdélyi magyarság kultúréletének tisztelt, megbecsült gyarapítója. Munkásságának műfaji sokszínűsége egyben korrajz is: hitelen, biztos kézzel rajzolja fel a huszadik század végi és a huszonegyedik század eleji erdélyiség gazdag, többretű, színes szellemi arculatát.

Kedves örömömre szolgál írni róla, emlékezni és köszönteni, hiszen 1990-től nyugdíjazásomig afféle segédfogalmazóként a napilap heti irodalmi-művészeti melléklete, a Múzsák belső munkatársa, időnként társszerkesztője is lehettem. Isten éltesse őt és olvasótáborát, lehetőleg sokáig!

Az idézetek forrása:

Felemás (Publicisztikai írások, Lector Kiadó – Bernády György Közművelődési Alapítvány, Marosvásárhely, 2018);

Szemből ülnök, beszélgetünk (Lector Kiadó – Bernády György Közművelődési Alapítvány, Marosvásárhely, 2021).

Valamikor, talán négy évtizeddel ezelőtt láttam repülni a Mikulást, és ezzel hosszú időre megerősödött a hitem a létezésében. A nyolcvanas évek marosvásárhelyi Gyermekvárosában, a várudvaron örködő, és felírtaival mindenféle nyelven – még oroszul is – békét hirdető rakéta mellett emelkedett a magasba a kezében léggömböket tartó, piros köpenyes jelenség – bizonyára maga is egy élethű, gázzal töltött futballon –, amit én tisztán távolságból a nagyon várt ajándékosztónak gondoltam. Különös módon éppen 1989 decemberében jött el számomra a kijózanodás, amikor otthon, a nagyszobánk szekrényében megtaláltam egy elrejtett meglepetést. Pedig a tömbházban, ahova két-három hónappal korábban költöztünk, pár emelettel fölöttünk ott rejtőzött egy igazi téli-nyári Mikulás, aki mindig azzal a sejtelmes szeretetputtonnyal érkezett le hozzánk, amilyen csak a mesékbe illően tiszta szívű embereknek van. Jelenlétével számomra végleg megdőlték a Mikulással kapcsolatos konvenciók, a mi örömhözónknak ugyanis nem volt hosszú, fehér szakáll, de még bajusza sem, helyette gyönyörű, dús, barna haja, amit, ha cofiba kötött, élete első esztendejében lépegető kicsi fiam előszeretettel csengőnek használt, azaz boldogan húzogattott.

Mikulás-csere

Sokszor és sokat beszélgettünk – főleg miután gyermekem babakorának rendszeres védelmezőjévé, megvidámítójává vált, az azt követő másfél évtizedben pedig még inkább –, így tudtam meg, hogy az igazi Mikulás-szerepet is többször kipróbálta, például a nálam pár évvel fiatalabb fia tinédzseréiben.

– Végigszaladtam a városban a bokáimig érő, piros kabátban, derekamig érő vattaszakállal, és bekopogtam a bolyais tizenkettedikéhez. Az osztályfőnököt persze előre értesítettem a szándékomról, csak a gyerekeknek és az éppen órát tartó tanárnak volt meglepetés az akció. Úgy éreztem, hogy jólesne a hamarosan hivatalosan nagykorúvá váló csapat gyermeklelkének egy váratlan simogatás. Igaz, a csoki-Mikulás és egyéb édességek mellé, poénból, egy szál cigarettát is csomagoltam, ezt fel is rótta nekem az egyik anyuka a következő szülői értekezleten. Mindig vannak akadékoskodók, akik ahelyett, hogy a gesztust értékelnék, a részletek közt elveszve keresik a hibát, de engem az ilyesmi sosem érdekelt

igazán. Csak a ragyogás számított, amit a fiam és a haverei szemében láttam – mesélte barátom, aki december 5-e estéjén a mi kedvünkért is többször magára öltötte az ajándékhözó szerepét.

Igaz, a legelső Mikulásunk az édesanyja volt, színes fényképek sokasága őrizi a varázspereket, amikor a kék szemű, ezüstszakállú „idegen” ezüstpapirba vont botjával bekopogott hozzánk, és az ajtót nyitó apróságnak bemutatkozott. Barátom szintén nagyszerűen értett a csodateremtéshez, és nemcsak ezeken a különleges estéken, hanem az év megannyi története előtt és alatt is. Ha nyaralásból tértünk haza, lufi és vidám rajzos felirat várt az ajtóban, és a születés-, név- és gyermeknapra virradó reggelek sem telhettek el megannyi apró ünnepszakra nélkül. Az egyik legemlékezetesebb „Mikulás-pillanat” mégis egy hétköznapi estéhez kötődik, amikor az egyetemről hazakerve sült alma illata fogadott otthon, barátom pedig a földön ülve etette életem legfontosabb – akkoriban még Hüvelyk Matyi-méretű – sze-

replőjét a maga készítette húsos, krumplis, murkos finomsággal. Több mint másfél évtized telt el a jelenet óta, így joggal tevődik fel a kérdés, miért kellett nekem most minderről beszámolni. A válasz egy egészen új képkockában rejlik. Fehér köpenyes, Mikulás-sapkás, meleg tekintetű férfi mosolyog azon a pár napja készült fotón a mobiltelefon kamerájába, de aki valamennyire is ismeri, tudja, hogy jóval messzebbre néz. Mérföldeket szel át az a tekintet, egy mesés-északi kisvárosból egyenesen Marosvásárhelyig repül, hogy az egykori tinédzser, akinek osztályához a 18. év küszöbén különös vendég érkezett, lélekből újra azzal tölthesse a Mikulást, akit a legjobban szeret. Így cserélődtek fel szép csendben az új, külföldi létforma okozta távolság örök várakozásában az ünnep táján betöltendő szerepek.

– Ez a legszebb Mikulás-ajándék – mondta barátom, miután múlt pénteken nekem is átküldte a fényképet. Egy számomra idegen és enyhén ijesztő ünnep forgatagában talált rám üzenete. Nem hiszek a véletlenekben, tudtam, hogy ennek is rendelt ideje volt. Az óceán túljártáról érkezett mosoly – bár nem nekem „címeztek” – kicsit engem is elvarázsol, és elvitt magával egy hőlepte tájba, ahol téli estéken szelíd özek néznek be az ablakon.

Hétköznapi történet

– Nagy Székely Ildikó –

AGROVILÁG

Mezőgazdaság * Vidékfejlesztés * Agroturizmus

Szerkeszti: Vajda György

Bővül a helyi gasztronómiaipont-hálózat

A helyi termékek népszerűsítésére és értékesítésére helyi gasztronómiai pontokat hozhatnak létre falvakban, központokban, vagy éppen a municípiumokhoz és városokhoz tartozó falvakban, ahol a helyi alapanyagokból készült élelmiszereket az adott régióra jellemző receptek alapján szolgálhatják fel maximum 15 fő részére. Erről szóló törvénytervezetet fogadtak el ma a képviselőházban.

Magyar Loránd, a képviselőház mezőgazdasági bizottságának alelnöke elmondta: a ma megszavazott törvény a vidéki turizmus és a gasztroturizmus fellendítéséhez járul hozzá, valamint lehetőségként szolgál a gazdáknak, hogy a helyben megtermelt élelmiszereiket értékesíteni tudják. A helyi gasztronómiai pontok lehetnek magánházak, tanyák, méhészetek, borospincék, halórházak, vadászházak területein elkülönített helyiségben vagy egyéb olyan vidéki településen lévő létesítményekben, ahol halászzalattal, vadászattal, betakarítással vagy erdei termékek gyűjtésével kapcsolatos tevékenységet folytatnak.

Helyi gasztronómiai pontot magánszemélyek és jogi személyek is létrehozhatnak, ha regisztrálják magukat a megyéhez tartozó Állategészségügyi és Élelmiszerbiztonsági Igazgatóságon (DSVSA). Természetes személyek esetében a bejegyzéshez szükséges a termelői vagy a kereskedelmi engedély, amely alapján a helyi gasztronómiai pont bejegyezhetővé válik. Az ebből származó bevétel magánszemélyek esetén egyéni tevékenységből származó jövedelemnek minősül, és évente le kell jelenteni az Adó- és Pénzügyi Hivatalnál. A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Ügynökség ingyenes képzést szervez azok számára, akik helyi gasztronómiai pontot szeretnének létrehozni. A törvénytervezet a Hivatalos Közlönyben való megjelenést követően lép hatályba.

Pályázat állattenyésztőknek

December 20-ától pályázhatnak az állattenyésztők a DR 20-as kiírás alapján a farmok piacképességének növelésére, technológiai korszerűsítésére, továbbá a kutatás, a digitális és korszerű tenyésztési eljárások alkalmazására. Pályázhatnak a minisztérium által elismert farmerek, magánszemélyek, szövetkezetek, társulások, termelői csoportok. Egy projektre leg több 2 millió euró támogatást nyújtanak, a gépek, berendezések vásárlásra leg több 300.000 euróra lehet támogatást kérni. A pályázató az érték 65%-át állja. A keretösszeg 224.610.728 euró, amiből a szarvasmarha- és lótenyésztők 67.383.218,40 euróra, a sertés-tenyésztők 98.828.720,32 euróra, a juh- és/vagy kecsketenyésztők 15.722.750,96 euróra, a baromfitartók 22.461.072,8 euróra, a tojótyúktenyésztők (tojástermelés) 22.461.072,8 euróra pályázhatnak.

Támogatják a gyümölcsraktározást, -feldolgozást

DR 22-vel jelölték a gyümölcsraktározást és -feldolgozást támogató pályázati kiírást, amit elsősorban termelői szövetkezeteknek, illetve a 346/2004-es törvény által létesített mezőgazdasági feldolgozóegységeknek ajánlanak. Ebben az esetben is a pályázat értékének a 65%-át támogatják. A keretösszeg 3 millió euró korszerűsítési projektenként, 10 millió euró új beruházások esetében (gyümölcsfeldolgozás, pékipar, étolaj-előállítás, kombináltkarmány-gyár), 7 millió euró más jellegű beruházásokra.

Mindkét pályázat benyújtási időszaka: 2023. december 20-án 9 órától 2024. április 30-án 16 óráig.

Bővebben a lehetőségekről a Vidékfejlesztési Ügynökség (AFIR) <https://www.afir.ro/domenii-de-interventie/detalii-si-anexe-dr-22/dr-20> elérhetőségen olvasható.

Növelnék a fokhagymatermesztőknek szánt juttatást

A mezőgazdasági minisztérium javaslatára, az előző évek tapasztalataira hivatkozva, növelnék a fokhagymatermesztőknek szánt támogatás összegét. Jövőben egy hektárra 3000 euró támogatást kaphatnak a gazdák, ezért a programra a korábbi 29.700.000 lej helyett 41.200.490 lej különítenének el saját költségvetésből, továbbá a támogatások kifizetési határidejét kitolják 2023. december 15-étől december 23-áig. A támogatásra vonatkozó 393/2023-as kormányrendeletet egy újabb kormányrendelettel kell elfogadják.

Szatymazi bor- és paprikamustra

Visszatérő vendégek az RMGE Maros gazdái

November 24–25-én Szatymazon, immár hagyományos, visszatérő vendégként, más erdélyi gazdák mellett az RMGE Maros küldöttsége újra benevezett a bor- és paprikamustrára. Az RMGE Maros szervezetet heten képviselték Fazakas Miklós elnökkel együtt.

Amint többször tudósítottunk róla, az RMGE Maros szervezet több mint három évtizedes kapcsolatot ápol a Szatymazi Gazdakörrel, a bor- és paprikamustrán is már a kezdetek óta partnerként vesz részt. Az ottani jelenlétnek köszönhetően

sokan hozzáfogtak a fűszerpaprika-termesztéshez. A bemutató jó tapasztalatcsere, ugyanakkor felmérhetik a gazdák, hogy a Szeged környéki hagyományos természetközeli viszonyítva milyen előrelépéseket tettek az értékes fűszernövény termesztése terén. Természetesen sokan elvitték a mintákat a borversenyre is. A bor- és paprikabírálok már péntek este befejezték a munkájukat, az eredményhirdetés szombaton egy szakmai napon volt. A Fráter Gyula-borversenyen az idén a 188 mintából 40 Maros megyei volt, ebből 11 arany, 11 ezüst, 9 bronz

minősítésű lett. A következő bortermelekek és pincészetek termékeit ismerték el arany, ezüst, illetve bronz minősítéssel: Pivnița din Ardeal (Dicsőszentmárton), Vie Vin Pincészet (Lekence), Czirmai Levente (Szőkefalva), Czirmai Csaba (Szőkefalva), Iszlai Pincészet (Balavásár), Fazakas Csaba (Nyáradkarácson). Oklevelet kapott a Savoly Winery (Marosvásárhely) és Orbók Ferenc (Dicsőszentmárton).

A Vastagh József-paprikaörlemény-versenyre 82 minta érkezett, ebből 18 Maros megyéből. Négy ezüst minősítést, 7 bronzot kapott, ezenkívül 7 oklevelet sikerült kiérdemelni. Ezüstöt kapott: Nagy Dániel (Mezőpanit) két örlemény-nyel, Varga Annamária (Marosbogat), Tanászi Mihály Levente (Nyáradkarácson), bronzot: Fazakas Enikő (Nyáradkarácson), Nagy István László (Bala), Fülöp Csaba (Istvánháza), Fodor Miklós (Istvánháza), Szász Péter Szabolcs (Radnót), Tanászi Mihály Levente (Nyáradkarácson). Emlékklapot kaptak: Fodor Attila (Istvánháza), Jakab Mária (Istvánháza), Seres Márton (Istvánháza), Bartók Bontond (Kutyfalva), Pálfi András (Istvánháza), Nagy Irén Imola (Mezőpanit).

„Munkában” a fűszerpaprika-bírák

Fotó: RMGE Maros

Átutalta az előleget az APIA

A Mezőgazdasági Kifizetési és Intervenciók Ügynökség (APIA) közleménye szerint a 2023-as mezőgazdasági kampányra október 16. és november 26. között összesen 843.935.993,45 eurót utaltak át 662.586 gazdának. Az APIA november 30-ig a támogatásnak az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapról (FEGA) a 70%-át, míg a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alapról (FADR) a 85%-át utalta át. A FEGA-alapról származó támogatást 1 euró = 4,9735 lej, illetve az FADR-ből 4,945 lej-es árfolyamon számítják át.

Ezenkívül a hazai költségvetésből utalják át a termeléshez kötött jövedelemtámogatásokat az állattenyésztőknek, a következőképpen: egyedenként a tejhasznú szarvasmarháért 338 euró, a húsmarháért 279 euró, a juhokért és/vagy kecskéért 16,9448 euró, a tejhasznú bivalyokért 169,19 euró jár. Az állattenyésztőknek a támogatás 85 százalékát fizetik ki előlegként. Maros megyében 22.309-an igényeltek támogatást, ezek közül 17.730 gazdának az igényelt támogatás 70-85 százalékos előlegét utalták át.

Meghosszabbították a LEADER-pályázatok benyújtási határidejét

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium november 29-én kibocsátott egy rendeletet, amelynek értelmében meghosszabbították a korábbi 2014–2020-as országos vidékfejlesztési program keretében kiírt helyi fejlesztési stratégiákat támogató pályázat leadási határidejét. Az eredeti kiírás szerint a helyi fejlesztési egyesületek – LEADER társulások – által készített pályázatokat nem 2023. december 31-ig, hanem 2024. június 30-ig kell benyújtani a minisztériumhoz tartozó vidékfejlesztési ügynökséghez. Továbbá megnövelték a megpályázható keretösszeget 345.519.724 euróról 357.112.591 euróra, amelyet az európai vidékfejlesztési alapról (FEADR) és az országos költségvetésből fedeznek, ugyanakkor néhány szabályt egyeztettek az érvényben levő új uniós előírásokkal. Az összegre a 19.2-es pályázati kiírás alapján a helyi LEADER csoportok által összeállított vidékfejlesztési programokkal lehet pályázni. A kiírás tanulmányozható a minisztérium www.madr.ro honlapján.

Ugyanakkor megjelent az új országos mezőgazdasági stratégia alapján a 2023–2027-re érvényes DR-36-

os LEADER-kiírás is, amelyre ezúttal online lehet benyújtani a pályázatokat 2023. december 15-én 9 óra és 2024. január 8-án 16 óra között. Az új kiírás keretösszegét az európai vidékfejlesztési alap (500.000.000 euró) és az európai társadalmi alap (160.736.843) biztosítja. A pályázatokat a helyi vidékfejlesztési stratégiák alapján kijelölt, a helyspecifikumot, identitást erősítő, ugyanakkor a helyi igényeknek megfelelő programokra lehet benyújtani. A 2023–2027-es időszakra vonatkozó pályázatokat a stratégiai menedzsmentterveket kezelő (Autoritatea de Management pentru Planul Strategic PAC 2023–2027) és a társadalomvédelmi hatóságok (Autoritatea de Management pentru Programul Incluziune și Demnitate Socială 2021–2027) bírálják el. A pályázathoz a következő alinformációkat kérik: a terv neve, a kivitelezést kezelő hatóság, a pályázat kódja, költségvetése, benyújtási határideje és kivitelezési határideje, általános feltételei, a minőségi kritériumot igazoló minimális 25 pontot igazoló bizonylat. A részletes feltételek megtalálhatók a <https://www.madr.ro/axa-leader/leader-2023-2027.html> internetes elérhetőségen.

Harmincnégymillió euró katasztrófa sújtotta övezeteknek

Az Európai Bizottság 33,9 millió eurót utal át Romániának az Európai Unió szolidaritási alapjából, amiből 2022-ben a szárazság és az erdőtüzek miatt érintett területeken keletkezett kár értékét pótolják. A pénzből elsősorban a szárazság és az erdőtüzek által tönkretett mezőgazdasági, illetve erdős területeket

lehet majd rekonstruálni, illetve ebből az alapról fedezik utólag a mentési és a sürgősségi beavatkozás költségeit, valamint az érintett területek kitaraktatását, a tönkrement infrastruktúra (utak, épületek) újjáépítését. A klímaváltozás miatt bekövetkezett természeti csapások által okozott károk enyhítésére

2022-től az említett szolidaritási alapról az uniós összesen 8,2 milliárd euró utalt át 127 katasztrófa sújtotta övezetbe (107 természeti csapás, 20 egészségügyi sürgősségi beavatkozás) 24 tagországnak és Angliának, illetve három csatlakozás előtti országnak (Albánia, Montenegró és Szerbia).

4keréken

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Végleg elbúcsúztak az Audi TT-től

Az Audi TT egy külön fejezet a négykarikás márka történetében, egy vidám, fiatalos, sportos fejezet, amely sok szállal kötődik a magyarokhoz. Az elmúlt 25 évben, amióta létezik a típus, mind-egyiket Győrben, az Audi Hungáriánál készítették. Ez alatt a negyed évszázad alatt 662.000 jármű gördült le a gyártósorról. A történetnek most vége lett, ugyanis november közepén legurult az utolsó Audi TT is arról a bizonyos gyártósorról, ezzel pedig vége a modell történetének.

Az utolsó Audi TT Coupé az Audi Tradition gyűjteményt bővíti, jelezve, hogy volt egyszer egy sportos, kicsi és megfizethető Audi, amely sok vásárló, illetve autózást kedvelő személy szívébe belopta magát. Egyfelől szomorú, hogy

egy karakteres autóval kevesebb lett, azonban nem meglepő. Már jó ideje lehetett tudni, hogy vége lesz az ikonikus sportautónak, amelynek első példányai 1998-ban kerültek a tulajdonosokhoz. Az Audi Hungária a közleményében azt is leírta, hogy az elmúlt 25 évben a TT rengeteg változatban készült, de mindegyik a nyugat-magyarországi gyárban látta meg a napvilágot.

Természetesen nem az Audi TT a győri gyár egyetlen terméke, a tavaly mintegy 170.000 autó készült ott. Jelenleg az Audi Q3 és Q3 Sportback modelleket gyártják Gözserővel, emellett pedig készülnek az új modell, a CUPRA Terramar gyártására is, amely a tervek szerint jövőtől készülhet majd a győri üzemben.

Az utolsó Audi TT

Forrás: Audi Hungária

Új világrekord tolatásból

Rimac Nevera, az immár leggyorsabban tolató autó

Forrás: Rimac

A Rimacnak egyre több világelső helyezése van. Májusban egyetlen nap alatt nem egy, nem két, még csak nem is tíz, hanem 23 rekordot döntött meg a Neverával. E lenyűgöző eredmény után sem álltak meg, augusztusban új rekordot állítottak fel a Nordschleifén. Ezt követően novemberig kellett várni az újabb ésbontó rekordra.

A mostani kísérlet arra vonatkozott, hogy döntsék meg a leggyorsabban tolató autó rekordját. Ha röviden kellene összefoglalni a mérést, elég lenne annyit írni, hogy sikerült. De a helyzet ennél sokkal hajmeresztőbb, már-már felfoghatatlan.

A tesztet a németországi Automotive Testing Papenburgnál végezték el, ahol a májusi, sokszorososan halmozott rekorddöntést is sikerült összehozniuk. Nem kizárt, hogy ez a Rimac szerencsepályája, bár amilyen értékeket produkál, azokhoz kevés lenne pusztán a szerencse. A novemberi teszten a Nevera ugyanis nem kevesebb, mint 275,74 km/h-val tolatott. Ez egy akkora szám, hogy első olvasatra egy nagyobb levegővételt kíván, különösen annak tekintetében, hogy egy hétköznapi autó erről a sebességről álmodni sem mer előremenetben, nem-hogy tolatva. De számos sportautó végsebességére is rávert a Rimac Nevera hátramenetben.

Hogy tud egy autó ilyen gyorsan menni hátrafelé? – merülhet fel teljes joggal a kérdés. Nos, a válasz ott keresendő, hogy a Neverának nincsenek fokozatai, és az elektromotorok képesek ugyanazt a teljesítményt leadni hátrafelé is, mint előre. Elméletben legalábbis. Természetesen nem sikerült elérni az előrehaladásnál produkált végsebességet, de az eredmény még így is elképesztő, olyan-nyira, hogy a mérnököket is meglepte.

A rekorddöntést követően Matija Renic, a Nevera vezető mérnöke azt nyilatkozta a szaksajtónak, hogy a fejlesztés során felmerült a poén, hogy a Nevera kellene legyen a Föld leggyorsabb autója hátramenetben. De ez eredetileg csak vicc volt, hiszen az autó aerodinamikája, hűtése és stabilitása sem úgy volt tervezve, hogy alkalmas legyen ilyesfajta rekordok döntőgátására. Viszont egy idő után mégis elkezdtek beszélgetni róla a fejlesztői csapatban, hogy érdemes lenne kipróbálni. A szimulációk pedig alátámasztották ezt, ugyanis az eredményük azt igazolta, hogy a Rimac Nevera képes 241 km/h-nál jóval gyorsabban tolatni. Matija Renic az is elmondta a sajtó képviselőinek, úgy vállalták be a kísérletet, hogy fogalmuk nem volt arról, ekkora sebességnél hátramenetben mennyire lesz stabil az autó. A mérnök úgy fogalmazott, hogy ismeretlen területre léptek. Azonban ezen az ismeretlen területen is sikerült nemhogy kiemelkedő eredményt elérniük, hanem világrekordot felállítaniuk. Szerintem sokan kíváncsiak lettek volna a sofőr arcára a sisak alatt a rekordkísérlet közben.

Megfordult a Tesla stratégiája: nem olcsóbbak, hanem drágábbak lesznek az autói

Az év elejének egyik legnagyobb autós híre az volt, hogy a Tesla csökkentette az árait, illetve kialakult egyfajta ármérséklési verseny az amerikai villanyautógyártó és a többi márka között. Ezzel szemben mostanra ennek az ellenkezőjét látni, Kínában emelkedtek a Tesla-árak az elmúlt hónapban.

A Tesla két, Kínában elérhető modelljének emelte meg az árát, azaz a Model 3 és a Model Y Long Range változatainak. A hírt globálisan több sajtóorgánus is meglepetésként hozta le, illetve elindult a találgatás, hogy miért is drágultak az amerikai elektromos autók a távol-keleti országban.

Az elmúlt hónapokhoz képest 200, illetve 350 dollárral ment feljebb az alapváltozatok ára, így mostanra a Model 3 40.819 dollárnak, míg a Model Y 41.507 dollárnak megfelelő áron kerül. A Tesla hivatalos oknak azt nevezte meg, hogy emelkedtek a gyártási költségek, és ezért volt szükség a drágításra. Azonban ez csak a hivatalos magyarázat, egyes piaci elemzők három más okot is megneveztek, ami miatt a vállalat úgy dönthetett, hogy nagyobb árcédulát aggat a típusokra.

Az egyik, hogy ezzel akarja ösztönözni az embereket, most már ideje vásárolni, hiszen a kismértékű áremelést újabbak követhetik, ezért is kell minél hamarabb megrendelni a kívánt modellt. Egy másik magyarázat az

lehet, hogy a Tesla növelni kívánja az egy-ségnyi – és ezáltal a teljes – profitját. Az év eleji árcsökkentések ugyanis felemésztetik a hasznot, amit a befektetők egészen biztosan nem néznek jó szemmel.

A harmadik okot Jeremu Johnson, a Torque News szakírója vázolta fel, és ez egy egészen piacspezifikus helyzet, amelynek komoly igazságtartalma lehet. Az elmélet szerint az árak emelkedésének hátterében a kínai hitelköltségek csökkenése állhat. Ez azt jelenti, hogy az emberek olcsóbban juthatnak hitelhez, kevesebb pénzt kell visszafizessenek, mint eddig, ami könnyebbé teszi az autót vásárlást, ennek fényében pedig főlőlegessé váltak az árengedmények.

Mindegyik magyarázat mögött lehet valóság, különösen annak tekintetében, hogy a Tesla a korábbiakhoz hasonlóan nem hallgatta el az áremelkedés hírért, éppen ellenkezőleg: nagy dobra verte. Napokkal korábban bejelentette, a helyi médiával is megosztotta a hírt. Ami azért meglepő, mert eddig szép csendben emelte meg az árakat, és a honlapján, valamint a közösségi médiás felületein csak halvány említést tett róla. A mostani eljárás bizonyos szinten megerősíti a vásárlás-ösztönzési teóriát. És ha a statisztikákat is figyelemmel követjük, látszik, hogy a Teslának szüksége van arra, hogy a vásárlás felé

tolja a célközönségét, ugyanis a cég októberben 2,6%-kal kevesebb autót adott el, mint szeptemberben, és az éves növekedése is csupán 0,6% a kínai piacon. Azt sem szabad elfelejteni, hogy Kína a Tesla egyik legfon-

tosabb piaca, így nem meglepő, hogy pont itt próbálja ösztökélni a potenciális vásárlóbázisát, hogy most van itt az alkalom, hogy el-költsenek valamivel több mint 40.000 dollárt.

Tesla Model 3 és Model Y

Forrás: motortrend.com

Közönségszolgálat

Szerkeszti: Szer Pálosy Piroska

Élőállat-szállítványokat és közétkeztetési egységeket ellenőriznek

Trichinellafertőzés és sertéspestis kiszűrése

Az állati eredetű termékek hatósági ellenőrzésének a téli ünnepek előtt történő szigorításáról és az afrikai sertéspestis terjedésének megelőzését célzó intézkedésekről tájékoztatót a Maros Megyei Állategészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Igazgatóság. Az általános és az uniós előírásoknak megfelelő higiéniai követelményeket ellenőrzik.

Mivel a téli ünnepek alatt több élelmiszert értékesítenek, ezzel arányosan nő a fogyasztók egészségére leselkedő potenciális veszély, ezért a Maros megyei igazgatóság szakemberei december 30-ig fokozottan ellenőrzik a piacokat, a vágóhidakat, a feldolgozóegységeket, a raktározást, az állati és nem állati eredetű élelmiszerek forgalmazását.

Az ellenőrzések során a hangsúlyt az állatok, különösen az élő sertések és a sertéshús mozgására vonatkozó állategészségügyi jogszabályok betartására, valamint az általános és különleges élelmiszer-higiéniai követelményekre, a termelő által ajánlott tárolási feltételekre – mind a nyersanyagok, mind a késztermékek esetében –, az eltarthatósági idő betartására, valamint az élelmiszerek eredetére vonatkozó kötelező dokumentumok meglétére helyezik.

Disznóvágáskor kötelező a hús trichinellavizsgálata

A magángazdaságokban saját fogyasztásra levágott sertések húsnak trichinoszkópos vizsgálatát a körzeti állatorvos végzi. A trichinoszkópos vizsgálatot végző egység listája (a településsel, az

állatorvos nevével és telefonszámával együtt) a Maros megyei DSVSA székhelyén és az állategészségügyi és élelmiszer-biztonsági körzetek irodáiban van kifüggesztve.

A DSVSA ebben az időszakban ellenőrzi az élő sertések és a sertéshús szállítására vonatkozó európai jogszabályok követelményeinek való megfelelést.

A megyei rendőr-felügyelőség támogatásával közúti ellenőrzésekre kerül sor az élő sertések szállítási módjának ellenőrzése érdekében. Ezek célja a romániai vágóhidakon történő levágásra szánt élő sertések nyomomonkövetőségének ellenőrzése. Ezzel egyidejűleg a magántulajdonban lévő járműveket is ellenőrzik a háztartásokból származó élő sertések, valamint a saját fogyasztásra szánt friss sertéshús, darált hús és húskészítmények el-

lenőrzése céljából. Az élő sertések szállítása Románia területén csak akkor lehetséges, ha azok szerepelnek az országos adatbázisban, rendelkeznek állatorvosi bizonyítvánnyal, élelmiszerláncra vonatkozó információkkal, szállítási okmánnyal (az ANSVSA 208/2022. sz. rendelete) és megyeközi engedéllyel.

Ellenőrzik az engedélyezett/nyilvántartásba vett állategészségügyi és élelmiszer-biztonsági létesítményeket, különösen a karácsonyi és szilveszteri ünnepi rendezvényeket szervező közétkeztetési létesítményeket és vendégházakat.

A Maros Megyei Állategészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Igaz-

gatóság azt ajánlja a polgároknak, hogy csak bejegyzett/engedélyezett állategészségügyi és élelmiszer-biztonsági intézményektől vagy létesítményekből vásároljanak élelmiszereket, a saját gazdaságban nevelt és levágott sertések esetében pedig el kell végezni a hús trichinellavizsgálatát. Nagy a megbetegedési kockázat azoknál a személyeknél, akik illegális vágásból származó vagy állatorvosi ellenőrzésen át nem esett, ismeretlen eredetű sertéshúst vásárolnak és fogyasztanak – áll a dr. Mihály Zoltán József, a Maros Megyei Állategészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Igazgatóság igazgatójának kézjeggyével ellátott közleményben. (pálosy)

Fotó: Nagy Tibor

25 éves a hOrizont szociális program

Fiatalok életút-támogatása

A németországi Orizont Egyesület tagjaival

December 8-án, pénteken gálaesten ünneplik az Outward Bound Romania 30., illetve a hOrizont program működésének 25. évfordulóját. Ezt megelőzően arra kértük a program irányítóit, foglalják össze röviden az általuk koordinált szociális program működését a kezdetektől napjainkig.

Szer Pálosy Piroska

Indulásának 25. évét ünnepli ebben az évben a hOrizont – Segítünk, hogy segíts magadon életút-támogató program nehéz helyzetű fiataloknak. A program célja segíteni és támogatni a Marosvásárhelyen és környékén élő, szükségét szenvedő fiatalokat, különösen a gyermekotthonokból és hátrányos anyagi helyzetben élő családokból származókat abban, hogy beilleszkedjenek a társadalomba, és önálló életet élhessenek.

– Ki vagy kik voltak a program ötletgazdái, és mi változott a 25

évvel ezelőtti és a jelenlegi célkitűzések között? – kérdeztük Tóth Orsolya szociálpedagógust, a program egyik irányítóját.

– Két erős, közösen megélt élmény inspirálta Derzsi Ágnes marosvásárhelyi tanítónőt és Irmelin Kütthe németországi szociálpedagógust. Az egyik a kilencvenes években a marosvásárhelyi árvaházak meglátogatása, a másik az 1998-ban, az Outward Bound Romania által szervezett ZABRO élménypedagógiai képzés pedagógusoknak. Felmerült egy ötlet, és lassan formálódott azzá, amit ma képvisel. Jelenleg két szociálpedagógus vezet a programot, amelyben támogatott lakást biztosítunk a fiataloknak, és rendszeres tanácsadásban részt vesznek. Az idők során több mint 150 fiatalot segítettünk, többnyire mindannyiukat hosszú távon önálló életet kezdeni. A program 2008 óta az Outward Bound Románia adminisztrációja alatt működik, az Orizont-Hilfe zur Selbsthilfe e.V. németországi egyesület pedig a

program elindítója és fő szponzora jelenleg is. A hOrizont működését egy tiszteletbeli kuratórium kíséri és kísérte 25 éven keresztül, ha valaki kilép a kuratóriumból, akkor ajánl valaki mást maga helyett, így marad meg az 5-ös létszámú kis csapat, akik között különböző fog-

lalkozású emberek vannak: tanítónő, családorvos, ügyvezető igazgató, szociális munkás, humánerőforrás-szakember.

– Milyen főbb tevékenységgel támogatottak a nehéz helyzetű fiatalok?

– A támogatott lakás és a tanácsadás, mentorálás folyamatában segítünk a fiataloknak a traumatikus tapasztalataikat feldolgozni, tanulmányaikat befejezni, támogatjuk szakképzésüket, az álláskeresést, és az életben való helytállásra ösztönözzük őket. Segítünk az élethez szükséges készségek fejlesztésében, amelyek segítségével sikeresen megküzdnek a mindennapok nehézségeivel, kihívásaival. A fiatalok azután is fordulhatnak – és fordulnak is – hozzánk segítségért, ha már kiköltöztek a lakótársi csoportokból. A németországi egyesület az alapprogramon kívül a Lidia gyermekotthont és a Divers Egyesületet is segíti, a két szociálpedagógus és az általuk szervezett önkéntesek a gyermekeknek rendszeres fejlesztő foglalkozásokat. Mindkét alapítvány árva és szegény gyermekekkel foglalkozik, akik oktatásban, fejlődésben, beilleszkedésben hiányt szenvednek, ezért nagyon sokat jelent minden feljűk fordított figyelem, energia. A Lidia gyermekotthonban a kisgyermekcsoportnak személyiségfejlesztést és készségfejlesztést tartunk, a na-

gyobbakat angolul tanítjuk, a Divers Egyesületnél ének- és művészeti műhelyek zajlanak.

– A támogatók miként járulhatnak hozzá a program hosszú távú működéséhez?

– A szociális programot jelenleg támogatni lehet festmények és a hOrizontos szakácskönyv megvásárlásával, amely körülbelül 60 receptet tartalmaz, és aminek a tartalmához hozzájárultak az önkéntesek, támogatók, valamint a hOrizontos fiatalok is (a könyvben bemutatjuk röviden a tevékenységünket, és a hozzájárulók is bemutatkoznak). A festmények és a szakácskönyv a hOrizont Dózsa György utca 9. szám alatti székhelyén vásárolható meg.

– A rászorulóknak milyen elérhetősegeken léphetnek kapcsolatba a program irányítóival?

– Telefonon és e-mailben egyaránt elérhetők vagyunk, de levélküldeményben is megkereshetnek. Tóth Orsolya, tel: +40-746-844-400, e-mail: orsi.orient@outwardbound.ro, illetve Simo Teri, tel: +40-748-117-475, e-mail: horizont@outwardbound.ro. Postacím: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 89-es ajtó, postai irányítószám: 540015. Facebook: <https://www.facebook.com/horizontoutwardbound>. Honlap: <https://outwardbound.ro/hu/programjaink/horizont/>

A kuratórium tagjai

Lágyan, ötletlenül, meggyőződés nélkül

A Konstanca elleni dicséretes mérkőzés után igencsak (hogy finoman fogalmazunk) szerényen szerepelt a marosvásárhelyi városi sportklub női kosárlabdacsapata Târgoviște. Az ellenfél az előző négy mérkőzéséből hármat elveszített, ezért úgy tűnt, fel lehet venni velük a harcot. Hát nem lehetett – azzal a hozzáállással legalábbis, amellyel a marosvásárhelyi csapat pályára lépett.

Kezdjük azzal, hogy a mérkőzést már az első öt percben elveszítette Florina Pora csapata, hiszen az 0:15-ről kezdődött a számára. A marosvásárhelyi védelem gyakorlatilag nem létezett, támadásban pedig semmi elképzelése nem volt a csapatnak, amellyel, hogy rendkívül pontatlanok voltak a dobások. A negyed végén 72-29%-ot mutatott a mezőnygólra vonatkozó sikerességi arány.

A második negyedben valamelyest si-

került kiegyensúlyozottabbá tenni a meccset, elsősorban a távoli dobásoknak köszönhetően, ám a negyed vége ismét a házigazdáké volt, akik aztán a harmadik negyedben szabályosan felmosták a padlót a pályán céltalanul ide-oda szaladgáló marosvásárhelyiekkel. És nem, nem a Seps SIC volt az ellenfél...

Az utolsó negyed, már minden mindegy alapon, váratlan módon 10-0-val kezdte a CSM, aztán ismét leállt – vagy jobban mondva az ellenfél leültette...

A mérkőzés 54:37%-os mezőnygól-aránnyal zárult, 18-4 volt a lopott labdák száma, 40-29 a lepattanóké – egy felejtendő és elfelejtendő teljesítmény számai. Ja, és egyetlenegy statisztikai adatban sem volt jobb a házigazdák nál a marosvásárhelyi csapat, amely a következő fordulóban a szintén nyeretlen Brassói Olimpiát fogadja. (B.Zs.)

Jegyzőkönyv

Női kosárlabda Nemzeti Liga, 5. forduló: CSM Târgoviște – Marosvásárhelyi CSM 91:54 (28-14, 20-16, 30-10, 13-14).

Târgoviște, Ioan Valerian csarnok, 100 néző. Vezette: Ștefan Atomulesei (Brassó), Andrei Vizitiu (Bukarest), Cristina Ion (Bukarest). Ellenőr: Luca Badea (Bukarest).

CSM Târgoviște: Ivan 20 pont (2), Popescu 14 (2), Virjoghe 11, Savu 11 (1), Charles 10 (2), Keltos 10, Redmond 9, Savu-Istrătescu 3 (1), Tănase 3 (1), Zane, Badi.

Marosvásárhelyi CSM: Cortez 16 pont (4), Bobar 12 (1), Plavițu 11 (2), Ardelean 8 (2), Domokos 4, Solyom 2, Czimbalmos 1, Axintie, Ciciovan, Feiseș, Brefelean, Mărcuș.

Eredményjelző:

Női kosárlabda Nemzeti Liga, 5. forduló: Konstancai CSM – Kolozsvári U 63:56, Bukaresti Rapid – Sepsiszentgyörgyi Seps SIC 59:103, CSM Târgoviște – Marosvásárhelyi CSM 91:54, Brassói Olimpia – Aradi FCC 72:78.

Az állás: 1. Sepsiszentgyörgy 10 (5/0), 2. Konstanca 8 (4/0), 3. Arad 8 (4/0), 4. Kolozsvár 7 (2/3), 5. Rapid 7 (2/3), 6. Târgoviște 7 (2/3), 7. Brassó 5 (0/5), 8. Marosvásárhely 5 (0/5).

Kifogott rajtuk az ellenfél ötfős támadása

Egyenlő ellenfele volt mezőnyben a Marosvásárhelyi CSM teremlabdarúgó-csapata a Mausoleul Mărășești-nek az 1. liga 12. fordulójában játszott mérkőzésen, azonban a vendéglátó tapasztalt játékosaira (köztük Mimi Stoica és Cireș) épített taktika megfogta Cosmin Gherman legénységét. Az öt kapott gólból négyet ötfős támadásból szerzett a rivális.

Szoros letámadással akadályozta meg a házigazdák támadásainak kibontakozását az elején a CSM, és egy ellentámadás végén a 4. percben Butiurca vezetéshez juttatta a csapatot. A hazai együttes edzője nem sokat gondolkodott, azonnal beküldte a vészkapust, és gyorsan kiderült: az emberfölényes támadás elleni védekezést még sokat kell tanulnia a marosvásárhelyi csapatnak. Mărășești a következő néhány percben kétszer is mattolta – a befejező játékost kihagyhatatlan helyzetbe hozva – a marosvásárhelyi védelmet. Az ötfős támadást a Mausoleul folytatta előnyben is, és a féldíj vége felé újabb gólt szerzett. Kevéssel a szünet előtt azonban Ördög szépíteni tudott. A második féldíj elején folytatódott a házigazdák vészkapusos taktikája,

de ezúttal nem feltétlenül ez hozta meg számukra a gólt, hanem Săbăduș bakija, majd egy újabb könnyű góllal 5-2-re növelte az előnyt a házigazda. Ezt követően a mărășești-i hálóőr a helyén maradt, és mezőnyben a CSM vette át az irányítást, birtokolta a labdát, azonban minden lövése elakadt a házigazdák kapusán. Érdekes módon Cosmin Gherman a maga részéről egyáltalán nem alkalmazta a vészkapusos taktikát.

A ritka hazai támadások egyike során hatméterest ítélték a játékvezetők Nagy Norbert óvatlan beavatkozását követően, de Incze, aki a két könnyen kapott gól után váltotta Săbădușt, hátrította a büntetőt.

A teremlabdarúgó 1. ligában január 14-éig szünetel a bajnokság, hiszen a válogatott a következő hetekben a világbajnoki selejtezőben szerepel. Újrakezdéskor a CSM ellenfele hazai pályán a Bodzavásári Lucaefărul lesz. „A tavaszi idényben szükségünk lesz néhány tapasztalt játékosra is a benmaradás érdekében” – nyilatkozta Cosmin Gherman vezetőedző legutóbb. Kíváncsian várjuk, ez mit jelent majd a téli szünet után. (bálint)

Jegyzőkönyv

Teremlabdarúgó 1. liga, 12. forduló: Mausoleul Mărășești – Marosvásárhelyi CSM 5-2 (3-2). Mărășești, városi sportcsarnok. Vezette: Florin Macovei (Galac), Ovidiu Luca (Karácsonkő). Tartalék: Romeo Preda (Brăila). Ellenőr: Marius Năstăsă (Karácsonkő).

Marosvásárhely: Săbăduș (Incze) – Nagy N., Barbócz, Chertes, Nicola (Láposi, Ördög, Nagy T., Mireștean, Butiurca).

A marosvásárhelyi CSM gólszerzői: Butiurca, Ördög.

Sárga lap: Nicola, Láposi, Barbócz, Nagy N.

Eredményjelző

Teremlabdarúgó 1. liga, 11. forduló: Székelyudvarhelyi FK – Dévai West 10-1, Temesvári CFR 1933 – Mausoleul Mărășești 6-2; 12. forduló: Simándi Șoimii – Székelyudvarhelyi FK 6-16, Mausoleul Mărășești – Marosvásárhelyi CSM 5-2, Bodzavásári Lucaefărul – Temesvári CFR 1933 2-10, Dévai West – Sepsiszentgyörgyi Seps SIC 5-7, Galaci United – Dévai CSM lapzártá után.

Az állás: 1. Galac 31 pont, 2. Temesvár 30, 3. Dévai CSM 26, 4. Székelyudvarhely 25, 5. Sepsiszentgyörgy 25, 6. Mărășești 16, 7. Bodzavásár 9, 8. Dévai West 9, 9. Simánd 3, 10. Marosvásárhely 0.

Harminc perc illúzió, hatvan perc kínlódás

Bálint Zsombor

Nagy érdeklődés övezte a labdarúgó Szuperliga 18. fordulójában rendezett Seps OSK – Bukaresti Dinamo 1948 találkozót, hiszen új szakemberek ültek a csapatok kispadján. Bernd Storck változást, támadó futballt ígért, és kicsit módosított a csapaton is. Egyrészt Kecskés és Varga bekerült a kezdőbe, másrészt a távozó edző fia, Denis Ciobotariu sem maradt ki a csapatból, azonban a számára szokatlan balhátvéd poszton, hiszen jobboldalt Oțeliță szerepelt. És az első félórán úgy tűnt, némi változást is tudott hozni a játékba. Aztán megjelentek ugyanazok a – korábbi időszakban is látható – rém bosszantó hibák, amelyek miatt szinte elúszott a kezdetben szerzett előny. Így – noha meglett a három pont – nagyon sok munkára lesz még szükség, és bizony a keret megújítására is...

Mint a bevezetőben említettük, az első fél óra a Seps OSK fölényében zajlott, néhány tetszetős akcióval, és a 10. percben Šafranko az ötös sarkán kifordult két védő közül, de két méterről belelőtte a szöveget záró Golubovičba. A gólról sem kellett sokáig várni: Matei kiugratta Ștefănescu, aki a tizenhatosról észrevette, hogy a Dinamo kapusa kimozdult, és magas ívvel áttemelte rajta a labdát, amely behullott a jobb felsőbe (1-0). A gól után folytatódott az OSK fölénye, a 14. percben Vargát az ötösön blokkolták, a 25. percben pedig Ștefănescu csavarása lecsúszott. Végül ugyanő növelte kettőre az előnyt, Varga beadásából az ötösről laposan a hálóba perdített (2-0).

Aztán elvágta a filmet. A 38. percben Niczulynak már nagyot kellett védeni Amzăr lövésénél, de az igazi Dinamo-ostrom szünet után kezdődött. Mindezt pedig az tette

lehetővé, hogy megszorodtak az elveszített labdák és rossz passzok, és egyre gyakoribbá vált ismét a hátrafelé játék, mintegy a közelmúlt kísértéseként. Az ellenfél egyre veszélyesebb lett, és az 51. percben egy Amzăr által a kapu előtt átvitt labdát Gregorio ráküldött az ötös sarkáról, a kapu torkában álló Ghezali belepiskált, lehetetlenné téve Niczuly beavatkozását (2-1). Storck nem reagált, csapata pedig egyre kapkodóbban játszott, lehetővé téve több veszélyes Dinamo-támadást. Szerencséjére, Politic két lövése nem találta el a kaput.

Aztán Damașcan beállása után volt néhány percnyi jobb időszaka az OSK-nak, és a 69. percben Šafranko kihagyta a bajnokság egyik legnagyobb helyzetét, az ötös közepéről üresen nem találta el a kaput. Ez majdnem megbosszulta magát, hiszen a 73. percben Gregorio egyedül törhetett rá, de belebonyolódott a saját cselébe.

A hátramaradt időben nem jegyztünk le jelentős helyzetet, de tény, hogy az OSK úgy védekezett, mint egy harmadosztályú csapat

egy élvonalbeli ellen, arra rúgták, amerre álltak, és képtelenek voltak két passznál több ideig megtartani a labdát. Az volt a szerencsésük, hogy a bajnoki tabella utolsó előtti helyén álló csapattal álltak szemben, amely szintén képtelen kikászálódni a gödörből.

És még egy aspektus: a meccs után a Dinamo képviselői kismillió büntető meg nem adását vetették Radu Petrescu játékvezető szemére. Ha ugyanazt a meccset láttuk, akkor egyik inkriminált helyzet sem volt az. Még akkor sem, ha egyes „szakemberek” legalább egyet annak láttak. Annyira mi is értünk hozzá, hogy a visszajátszás alapján elemezni tudjuk. A közvetítő tévé kommentátorainak elfogultsága a bukaresti csapatok iránt pedig már senkit nem lep meg.

A Seps OSK csütörtökön tét nélküli kupameccset játszik, remek lehetőség Bernd Storck számára, hogy bátrabban belenyúljon a csapat játékába. A bajnokságban a következő mérkőzése kedden 17 órától lesz a Galaci Suporter Club Őtletul otthonában.

A tabella

1. FCSB	18	11	4	3	31-18	37
2. CFR 1907	18	9	5	4	31-18	32
3. CSU Craiova	18	9	5	4	26-17	32
4. Rapid 1923	18	8	7	3	33-20	31
5. Petrolul 52	18	5	11	2	21-17	26
6. Kolozsvári FCU	18	6	8	4	27-26	26
7. Hermannstadt	18	5	10	3	24-18	25
8. FCV Farul	18	7	4	7	27-30	25
9. SC Őtletul	18	4	11	3	19-17	23
10. Seps OSK	18	6	5	7	21-21	23
11. UTA	18	5	7	6	21-25	22
12. Voluntari	18	5	6	7	24-31	21
13. CSM Politehnica	18	4	7	7	21-26	19
14. U 1948 Craiova	18	5	3	10	28-33	18
15. Dinamo 1948	18	2	4	12	10-30	10
16. Botosáni FC	18	0	9	9	18-35	9

Fotó: a Seps OSK közösségi oldala

Jegyzőkönyv

Szuperliga, 18. forduló: Sepsiszentgyörgyi Seps OSK – Bukaresti Dinamo 1948 2-1 (2-0).

Sepsiszentgyörgy, Seps OSK-stadion. Vezette: Radu Petrescu (Bukarest) – Radu Ghinguleac (Bukarest), Mihai Marica (Beszterce). Tartalék: Florin Andrei (Marosvásárhely). Ellenőr: Eduard Dumitrescu (Pitești). Videóbíró: Marian Barbu (Fogaras). Segéd-videóbíró: Doru Lucaciu (Kolozsvár).

Seps OSK: Niczuly – Oțeliță, Kecskés, Ńinaj, Ciobotariu, Alimi, Rodriguez, Matei (90+2. Păun), Ștefănescu (81. Kallaku), Varga (63. Damașcan), Šafranko (81. Rondón).

Dinamo 1948: Golubovič – L. Alves, Patriche, Grigore (73. Costin), de Moura, Bani (46. Politic), Ilić, Iglesias, Amzăr, Ghezali, Abdallah (46. Gregorio).

Gólszerzők: Ștefănescu (11., 30.), illetve Ghezali (51.).

Sárga lap: Ștefănescu (45.), Ciobotariu (68.).

Győzelmével ismét élen a Nyíregyháza

A Nyíregyháza könnyedén, 5-1-re diadalmaskodott a vendég Kozármisleny felett a magyar labdarúgó NB II 17. fordulójának hétfői rangadóján, így a másodosztály felénél vezet a tabellát.

A hazai mérkőzéseit Balmazújvárosban játszó gárda a 30. percben 1-1-nél emberelőnybe került, ezt kihasználva pedig könnyedén gyűjtötte be a három pontot a negyedik helyen álló riválisával szemben, így a Győrt megelőzve ismét élre állt.

A Nyíregyháza sorozatban ötödik győzelmét aratta, míg a Kozármisleny hat veretlen bajnoki meccs után maradt alul.

Az NB II élcsoportja: 1. Nyíregyháza Spartacus FC 40 pont, 2. ETO FC Győr 38, 3. Vasas FC 32, 4. HR-Rent Kozármisleny 31, 5. Szeged-Csanád Grosics Akadémia 30.

KULT Alternatív Kulturális Fesztivál

Teljesen új fesztiválműfajt próbálunk megalkotni Marosvásárhelyen, melynek keretében, akárcsak a kabalaállatunk, a lajhár, nekünk is lassítanunk szükséges, utolérnünk a lelkünket, megérkeznünk a közös találkozásokba, jelen lennünk a közösen elmesélt, egymással megosztott története(-in)kben. Hiszen, ahogy a fesztiválunk mottója is mondja, a történetek összekötnek. Olyan, akár generációkat is összekötő jelenségről beszélünk, melyet már az őseink is jól ismertek, és meséléseken keresztül tartottak fenn közösségeket, örökítették át értékeket. Tehát a KULT Feszt egy lassú fesztivál, ahol nem csupán a mainstream kap teret, hanem az olyan fiatal tehetséges előadók, képzőművészek is, akiknek szükségük van a kezdeti pluszfigyelemre. A különféle kulturális programok mellett, melyek olykor egy füstös kocsmára ráérős, laza beszélgetését, máskor egy családi esemény bensőségeit idézik, a zene, a bulik is éppúgy érvényesülnek.

Bota T. Melinda főszervező

A KULT Alternatív Kulturális Fesztivál immár negyedik alkalommal rendezi meg Marosvásárhelyen a teljes Maros megyét mozgósító programsorozatát, ezennel az adventi periódusban, beltérben, a városunk kulturális örökségeként szolgáló, impozáns Kultúrpalotában, december 8–10-e között.

Ahogy azt mostanáig is tettük, a 4–80 éveseket szólítjuk meg a különféle programkínálataink keresztül, melyek eklektikája egyetlen pillanatra sem engedi el a kultúra témakörét. Idén lehetőségünk nyílik a város központi karácsonyfájának projektjét megragadni, hogy most már sokat bizonyító non-profit szervezetként közszemlére tehessek a rekordkísérletre szánt, immár több mint 2 km hosszú sálunkat, mely projektet tavaly szeptemberben indítottuk, mozgósítva egyéneket és közösségeket, hogy előbb a magyar, majd a világrekordot is megdöntsük közösen (más-más témakörben), mindez kulturális programok kíséretében. Legutóbb a májusi fesztiválunk alkalmával varázsoltuk meséssé a rengeteg sállal a marosvásárhelyi várat, ahol fesztiválunk videóklipje is megszületett ugyanezen dekorációval.

Célunk a történetek által összekapcsolni, „összekötni” kicsiket és nagyokat, generációkon keresztül.

Az itthoni kultúradelvelő közösség egyre élesebben kirajzolódó igényei ihlettek bennünket. Úgy érezzük, az irodalom, a zene, a művészet szimpátiája áthelyezhető egy vonzó, felszabadult közös keretbe. Merjük hinni, hogy ezek az alkalmak képesek eltörölni a kulturális közegek iratlan konvencióit városunkban, így korfüggelenné, élvezhetőbbé, fogyaszthatóbbá teszik mindezt.

Eseménysorozatunk részeként irodalmi és képzőművészeti programok, könyves vásár, rendhagyó kiállítások, előadások, beszélgetések, könyvbemutatók, interaktív elfoglaltságok, workshopok várják a közönséget, természetesen mindez a zene, koncertek, felszabadult bulik elengedhetetlen közelségében. A zenés fellépések kivételével fesztiválunk ingyenes belépést kínál a résztvevőknek.

Programjaink

Képzőművészeti kiállítás és árverés – új programunk ezennel debütál. Minden további fesztiválunkon egy-egy kezdő, ígéretes tehetséget karolunk fel, kiállítóteret kínálva számára, néhány munkáját licitre bocsátva kívánjuk támogatni a teljes bevétellel az illető képzőművész munkásságát. Ezennel Jakab Zselyke festészeti alkotásai lesznek terítéken.

Lukács Adél Vanda illusztrátor és képzőművész, a fesztivál arculati designerének kiállítótere.

December 8., péntek

17:00 – 18:00 *Kincskeresés* 5 – 12 éves korig (regisztrálni a helyszínen szükséges).

18:00 – 19:00 *Bellus Csilla és Bellus Ferenc zongoraduetje*, akik a budapesti Magyar Zene Háza, a MÚPA meghívottjai is voltak, de a magyarországi Zeneakadémia sokszoros fellépői is. Erre az alkalomra szánt műsorukat felépítésében és terjedelmében is úgy alakították ki, hogy az könnyen fogyasztható és befogadható legyen bármely korosztály számára. Az adventi időszakhoz igazítva többek között *Csajkovszkij Diótörő* szvitjének két-zongorás változatával készülnek, mellette Clementi, Rachmaninov és Gershwin legszébb műveit mutatják be a közönségnek (nagyterem).

19:30 – 20:30 A Marosvásárhelyi Állami Filharmónia *orgonahangversenye* (nagyterem).

20:30 – 22:00 *Reszketések, betörők! 2., filmvetítés* (kisterem).

22:30 – 00:00 *Éjszaka a múzeumban*. Idegenvezetés a Kultúrpalotában. Hozz magaddal elem- vagy fejlámpát!

December 9., szombat

9:30 – 19:50 *Szabadulószoza. Szabadulj ki a karácsonyi slamasztikából!* A programban való részvétel karszalagot és előzetes foglalást igényel. A maximális csoportlétszám 8 fő. A játék ideje: 5 perc bevezető, 25 perc játék, 10 perc levezető.

10:00 – 11:00 *JaMese: Zenés adventi kalendárium Szabó T. Anna verseire* (nagyterem, részvétel karszalaggal).

A JaMese zenekar adventi koncertanyaga egyszerre szórakoztató és lélekemelő. Szabó T. Anna versei olyan szépen vezetnek végig az adventi ünnepek koncentrikus köreiben, hogy mind a gyerekek, mind a felnőttek a szentestéhez érkezve készen állnak az ünnep apró csodáit megélni. A zenei anyag ezt a csodálatos mondanivalót erősítette fel, hogy közös énekkel, tánccal, ünnepi zenével kapcsolja össze az egész családot.

A zenei anyag népszerűségét mutatja, hogy 2022-ben a Magyar Zene Házában meghirdetett koncertre október elején elkel minden jegy, majd az egy hét múlva meghirdetett második is telt házas volt. Továbbá a lemezt idén újranyomják, mert az eredetileg 1500 példányszámban nyomtatott lemez mostanra mind elkel.

11:30 – 12:30 *Mézeskalács-díszítés* (a kisterem előcsarnoka, részvétel karszalaggal – minden gyerek meghatározott mennyiségű mézespogácsát festhet).

12:00 – 13:00 *Kincskeresés* 5–12 éves korig (regisztrálni a helyszínen szükséges).

11:30 – 13:00 *Dr. Kádár Annamária: Mesepszichológia*. Idén ősszel román fordításban is megjelent a hatalmas sikerű könyv. A kötetről Crăciun Melinda beszél (kisterem).

13:30 – 15:00 *Vincze-Simó Franciska Érted c.* filmjének vetítése, beszélgetés a filmről, Badics Petrával (kisterem).

Az *Érted* című versfilm vetítése különleges alkalom mindazok számára, akik mélyebben el szeretnék merülni az emberi kapcsolatok és a társadalmi normák összetett világában. A film a *Mindig te* című kisjátékfilmben szereplő női karakter továbbgondolása, ami egy bántalmazó párkapcsolatról szól. A film

Vincze-Simó Franciska rendező és Tisza Kata szövegei által egy transzgenerációs történetet tár fel, amely rávilágít, hogyan kerülhet egy nő ilyen helyzetbe. A vetítés után beszélgetés következik a film rendezőjével. A beszélgetésen a résztvevők bepillantást nyernek a filmkészítés folyamatába, inspirációjába és az általa feltárt témák mélységeibe. A közönség számára lehetőség nyílik kérdések feltevésére és egyéni beszélgetésre a rendezővel.

15:00 – 16:00 *Kincskeresés* 5–12 éves korig (regisztrálni a helyszínen szükséges).

15:30 – 17:00 *Kádár Annamária A fiú, aki a szívében hordozta a csodát* műfordításának bemutatója, az Anya olvas kibeszélő irodalmi csoport kibeszélőjének nyílt eseménye (kisterem).

17:30 – 18:30 *JaMese-felnőttkoncert*. Koncert pszichológiai beszélgetéssel fűszerezve, dr. Kádár Annamária és Beczássy Lilián meghívottakkal (nagyterem, részvétel karszalaggal).

JaMese – egy mozaikszó, mely mindent elmond a zenekarról: Jam – szabadság, kreativitás; mese – történetek, gondolatok átadása; Emese – az énekesnő, Molnár Emese személye fogja össze mindezt.

Már gyermekkorában magába szívta a mesék, történetek szeretetét. Vidéki lányként sokat kellett segítenie a földeken, a kertben, és ez idő alatt, mint régen a fonóban, tanár édesanyja mesélte egyik történetet a másik után. Volt közte nagyapjától megmaradt ritka indiai mesegyűjtemény, operamesék, népmesék, egy Fellini-film története. Ezek az élmények adják az inspirációt a dalaihoz is; örök érvényű, értékálló, ugyanakkor modern történetek, melyekben a dallam és szöveg szimbiózis teremt meg a JaMese sajátos világát.

Belépés karszalaggal.

19:00 *Sebestyén Márta és Szamosi Szabolcs koncertje* az Erdélyi Hagyományok Háza szervezésében, a KULT Fesztivel partnerségében, a marosvásárhelyi Vártemplomban.

Címe: *Mikor Máriához...* – különleges koncert énekhangra és orgonára, népdal orgonaszóra. Első hallásra meglehetősen szokatlanak tűnik a párosítás, ezért is ígérkezik különleges zenei csemegének Sebestyén Márta népdalénekes és Szamosi Szabolcs orgonaművész koncertje. Sebestyén Márta, aki több száz fellépéssel a háta mögött rutinos koncertező, nagy izgalommal készül a műsorra, hisz számára is újdonság a népzene és az orgonaszó ilyen párosítása. Sebestyén Márta Kossuth-, Liszt Ferenc-, Prima Primissima és UNESCO-díjas előadóművész előadásában magyar népdalok és egyházi népelemek csendülnek fel, szólóban és orgonakísérettel. Ehhez Szamosi Szabolcs maga készítette el a hagyományos dallamok orgonaaíratát. Elhangzik egy részlet Tolcsy László Magyar miséjéből is, amelyet a szerző Sebestyén Márta és Szamosi Szabolcs részére

írt át. A hangversenyen ének és orgona egyenrangú szerepet kap, hol közösen, hol szólóban varázsolva el a hallgatóságot. A koncert elmaradhatatlan része a hangszeres improvizáció.

20:00 – 22:00 *Bagossy Brothers Company: 10 éve úton*. Dokumentumfilm koncertfelvételekkel, interjúkkal, aminek vetítésére a budapesti premier hétvégéjén Marosvásárhelyen először a KULT Fesztivál keretében kerül sor.

December 10., vasárnap

11:00 – 12:00 *Jótekonysági árverés* és beszélgetés Jakab Zselyke képzőművész alkotásai kapcsán (kisterem).

Új programunk ezennel debütál. Minden további fesztiválunkon egy-egy kezdő, ígéretes tehetséget karolunk fel, kiállítóteret kínálva számára, néhány munkáját árverésre bocsátva kívánjuk támogatni a teljes bevétellel a képzőművész munkásságát. Ezennel Jakab Zselyke festményei lesznek terítéken, a fesztivál idején megtekinthetők a kisterem előcsarnokában.

15:00 – 16:30 *Élményturizmus* ünnepi hangulatban. Tóth-Batizán Emese Emőke antropológus és turizmuskutató beszélgetése a Visit Maros képviselőjével (kisterem).

15:00 – 16:00 *Adventi koszorú fonása* gyermekekkel, gyermekekből, mesefonállal kötözve, gyertyafénnyel ékesítve. Moldován Emese csupa szív gyerekprogramja (kórusterem).

17:00 – 19:00 *Bagossy Brothers Company. Beszélgetés* (nagyterem, részvétel karszalaggal).

Teljes hétvégét fedező beugróárak: felnőttjegy: 50 lej, gyerekjegy: 25 lej, Bagossy-film: 25 lej.

December 14., jótekonysági est a Kálvin János Idősothonban

Fesztiválunk céljaként sokszor emlegetjük, hogy minél több korosztályt szeretnénk megszólítani a kultúra témakörével. Idén azokra is gondoltunk, akiknek nincs lehetőségük személyesen jelen lenni programjainkon.

Az idős korosztály szociális életének fontosságára szeretnénk felhívni mindenki figyelmét, hiszen ők azok társadalmunk mindennapjaiban, akik sokszor a legkevesebb figyelmet kapják az említett területen. Természetesen helyhez kötöttségük is fontos faktor, ezért úgy gondoltuk, házhoz visszük a Kálvin János Idősothon lakói számára a komolyzenét, a Marosvásárhelyi Állami Filharmóniával partnerségben, a *Tiberius Quartet* vonósnyegyes produkciójának lehetőségével. A zenei előadás kellemes légkörét vacsorával szeretnénk megkoronázni, a főfogást a BEAT étterem szolgáltatja.

(A szervezők)

Hulladékkezelés az EU-ban

Hogyan valósítaná meg az EU a körkörös gazdaságot 2050-re?

Ha továbbra is olyan mértékben aknázzuk ki erőforrásainkat, mint most, 2050-re három Föld erőforrására lesz szükségünk. A nem megújuló erőforrások kérdése és a klímaváltozás megkövetelik, hogy 2050-re a társadalom a karbonsemleges, környezetvédelmi szempontból fenntartható, mérgezésmentes és teljesen körkörös gazdaságra térjen át.

A jelenlegi válság rávilágított az erőforrások és a termelői és fogyasztói lánc hiányosságaira, és komoly csapást mért a kis- és középvállalkozásokra és az iparra. A körkörös gazdaság csökkenti a szén-dioxid-kibocsátást, miközben segíti a gazdasági növekedést, és munkahelyeket teremt.

Az EU cselekvési terve a körkörös gazdaság megvalósítására

A zöldmegállapodásban szereplő, az EU 2050-re vonatkozó éghajlat-semlegességi céljával összhangban az Európai Bizottság 2022 márciusában a körkörös gazdaságra való gyorsabb átállást célzó intézkedéscsomagra tett javaslatot, amikor bejelentette a körkörös gazdaságról szóló cselekvési tervet. A javaslatok között szerepel a fenntartható termékek népszerűsítése, a fogyasztók ösztönzése a zöldátállásra, az építőipari termékekről szóló rendelet felülvizsgálata, valamint a fenntartható textíliákra vonatkozó stratégia.

2022 novemberében a Bizottság új, az egész EU-ra kiterjedő csomagolási szabályokat javasolt. A cél a csomagolási hulladék csökkentése és a csomagolás tervezésének javítása, például egyértelmű címkézéssel az újrafelhasználás és az újrafeldolgozás érdekében; valamint a bioalapú, biológiailag lebomló és komposztálható műanyagokra való áttérésre biztatás.

Kötelező érvényű célkitűzések 2030-ra

Az Európai Parlament 2030-ra kötelező érvényű célkitűzéseket szavazott meg a különböző alapanyagok felhasználására vonatkozóan a 2021. február 9-ei plenáris ülésen.

2022 októberében a Parlament jóváhagyta a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyezőanyagokra (POP) vonatkozó szabályok felülvizsgálatát, hogy csökkentse a veszélyes vegyi anyagok mennyiségét a hulladékban és a termelési folyamatok során. Az új szabályok szigorúbb határértékeket vezetnek be, betiltanak bizonyos vegyi anyagokat, és segítenek távol tartani a szennyezőanyagokat az újrahaznosítástól.

Átállás fenntartható termékekre

Minden gyártási folyamat alapja a nyersanyag, a globális ellátási láncokat pedig súlyosan érintette a Covid19-világjárvány. Az EP-képviselők 2021-ben átfogó uniós stratégiát szorgalmaztak a kritikus nyersanyagokra vonatkozóan, ami a fenntartható beszerzésen, valamint a magas szintű környezetvédelmi, szociális és emberi jogi normákon alapul. A képviselők szeretnék csökkenteni az EU nem uniós országoktól való függőségét, és támogatnák a kritikus nyersanyagok újrahaznosítását és visszanyerését.

A fenntartható, éghajlatsemleges és erőforrás-hatékony termékek uniós piacának támogatása érdekében a Bizottság javasolja a környezetbarát tervezésről szóló irányelv kiterjesztését az energiával nem kapcsolatos termékekre is, valamint digitális termékútlevelek létrehozására azzal a céllal, hogy minden lényeges információt megosszon a termék életciklusa alatt.

Emellett támogatják a termékek tartósságának javítását, a „javítás eldobás helyett” elvét és az úgynevezett javításhoz való jogot, amely minden fogyasztót megillet.

Fenntarthatóság a kulcsfontosságú ágazatokban

Ahhoz, hogy a körkörös gazdaság megvalósuljon, a fenntarthatóságot be kell építeni a termelői és fogyasztói lánc minden egyes szakaszába, a tervezéstől a gyártáson át egészen a fogyasztásig. A Bizottság cselekvési terve ezért hét kulcsfontosságú terület esetében határoz meg különböző lépéseket: műanyagok, textíliák, e-hulladék, élelmiszer, víz és tápanyagok, csomagolás, elemek és akkumulátorok, épületek és építkezés.

A műanyag hulladék csökkentése

Az EP támogatja a műanyagok körforgásos gazdaságban betöltött szerepével kapcsolatos európai stra-

tégiát, amelynek célja, hogy fokozatosan beszüntesse a mikroműanyagok használatát.

Textilgyártás

A textilgyártáshoz sok vizet, valamint földet használnak a gyapot és más rostok termesztésére, míg a ruhák csupán kevesebb mint 1%-át hasznosítják újra ruházatként világszerte.

A Bizottság 2020 márciusában terjesztette elő a fenntartható textíliákra vonatkozó uniós stratégiát, melynek célja, hogy 2030-ra az EU piacán forgalomba hozott textiltermékek hosszú élettartamúak és újrahaznosíthatóak legyenek, újrahaznosított szálakból készüljenek, és mentesek legyenek a veszélyes anyagoktól.

A képviselők új intézkedésekkel szeretnék a mikroszálakat kiiktatni, valamint szigorúbb vízhasználati előírásokat léptetnének életbe.

Elektronikai hulladék

Az e-hulladék a leggyorsabban gyűülő hulladéktípus az EU-ban, amelynek kevesebb mint 40%-át hasznosítják újra. A Parlament szerint meg kell hosszabbítani az elektromos eszközök élettartamát, és újrafelhasználhatóvá kell tenni őket.

Élelmiszer- és vízellátás, tápanyagok

Az EU-ban termelt élelmiszerek 20%-a kárba vész. A képviselők a „termelőtől az asztalig” stratégia keretében többek között azt sürgetik, hogy ez az arány a felére csökkenjen 2030-ra.

Csomagolóanyagok

Európában nő a csomagolóanyag-hulladék mennyisége. 2021-ben az EU-ban az átlagosan 189 kg/fő csomagolóanyag-hulladékot termeltek. Az EU a csomagolásra és a csomagolási hulladékra vonatkozó szabályok felülvizsgálatán dolgozik, hogy csökkentse ezt a mennyiséget és javítsa a helyzetet.

Akkumulátorok és járművek

Az EP-képviselők vizsgálják a Bizottság javaslatát, amely szerint az uniós piacon forgalomba hozott elemeknek és akkumulátoroknak teljes életciklusuk során fenntarthatóknak, nagy teljesítményűeknek és biztonságosoknak kell lenniük, gyártásuk során pedig meg kell felelniük az emberi jogi és társadalmi szabályokat érintő előírásoknak.

Építkezések és épületek

Az építkezések adják az összes hulladék mintegy 35%-át az EU-ban. A Bizottság bejelentette az építési termékekről szóló rendelet felülvizsgálatát a 2011 óta hatályos szabályok korszerűsítése érdekében. Az EP-képviselők azt szeretnék elérni, hogy az épületeknek hosszabb élettartama legyen, és az építkezések során betartsák a környezetvédelemmel, erőforrások használatával és energiahatékonysággal kapcsolatos előírásokat.

Évente 2,5 milliárd tonna hulladék keletkezik az EU-ban. Az EU-n kívüli országokba irányuló hulladékexport 2020-ban elérte a 32,7 millió tonnát. A szállított hulladék nagy része vas- és színesfémhulladék, valamint papír-, műanyag-, textil- és üveghulladék, melyek főként Törökországba, Indiába és Egyiptomba kerültek.

Az EP sürgeti a tagállamokat, hogy fokozzák az újrahaznosítás mértékét, csökkentsék a hulladéklerakók használatát, minimalizálják a hulladékok égetését, és csökkentsék a káros vegyszerek mennyiségét a hulladékokban.

A Parlament 2023 januárjában szavazott a hulladékszállításra vonatkozó szabályokról, amelyek célja az újrafelhasználás és az újrafeldolgozás előmozdítása, a környezetszennyezés csökkentése. A szabályok értelmében az EU-ból exportált hulladékot a célországban környezetbarát módon kellene kezelni, és az illegális szállításokkal szemben is hatékonyabban kell fellépni. A képviselők az információáramlás javulását és átláthatóságot szeretnék az EU-n belül. A veszélyes hulladékok nem OECD-országokba való exportját pedig meg kellene tiltani, ahogy a műanyag hulladékok nem OECD-országokba történő kivitelét is, az OECD-országokba irányuló exportot pedig 4 éven belül meg kellene szüntetni.

(Forrás: az EP honlapja/hirek)

Gázában folytatódnak a harcok

A Gázai övezet uraló iszlamista Hamász terrorszervezet elleni háború hatvanadik napján tovább folynak a harcok a Gázai övezet északi, középső és déli részén, a razziák Ciszjordániában, és a válaszcsoportok a libanoni határnál – jelentették a katonai szóvivők Izraelben kedden.

Az izraeli hadsereg (IDF) befejezte a Gázai övezet északi részén található Dzsabálíja menekülttábor bekerítését, és megsemmisítette a Hamász fellegrájának számítató térségben a terrorista infrastruktúrát – közölte az izraeli hadsereg egyik szóvivője.

A katonai erők fegyvereket és rakétavetőket találtak civil lakóépületekben. A hadsereg és a Sin Bet belbiztonsági szolgálat emberei hétfő este rajtaütöttek a Hamász biztonsági főhadiszállásán Dzsabálíjában, ahol fegyvereket, megfigyelőeszközöket és térképeket zsákmányoltak.

Emellett rakétákat találtak egy ház udvarán is az övezet északi részén, ahol olyan épületeket támadtak az ejtőernyősök és a légierő, melyekből a Hamász Nuhba kommandójának terroristái tevékenykedtek.

A hadsereg a Gázai övezet déli részén is szárazföldi hadműveletet folytat, melynek középpontjában Hán-Junisz és Rafah városa áll. Céljuk a Hamász infrastruktúrájának felszámolása, a szervezet vezető tisztségviselőinek kézre kerítése vagy megölése, a kormányzati központok kiiktatása. Ennek érdekében a földi tevékenység mellett a levegőből és a tengerből is támadásokat indítanak.

A Gázai övezet legdélebbi városában, Rafahban az egyiptomi határ menti „Philadelphia-tengely” áll a csaták középpontjában, amely egyben a csempészet tengelye is, ahonnan fegyverek és alapvető fogyasztási cikkek jutnak Gázába. A Hamász jövőbeni újraeledésének megelőzése érdekében felszámolják a tengelyt szinte teljes hosszában átszelő alagutakat.

Az egyik izraeli katonai szóvivő közölte, hogy az izraeli tüzérség a háború első napja óta jelentős szerepet vállal a Gázai övezetben folyó harcokban, biztosítva a tüzerőt az övezetben zajló manőverekhez. A szárazföldi hadjárat kezdete óta több mint százezer lövedéket lőttek ki.

A Hamász kémei segítségével készítette el támadási tervét az október 7-i nagyszabású terrorakció előtt – közölte a The Guardian című brit újsággal egy izraeli katonai hírszerzési forrás. Olyan részletes térkép volt a terrorszervezet birtokában az egyik katonai bázisról, mely pontosabb a hadsereg saját részletességi szintjénél. A meg nem nevezett izraeli forrás szerint csak kém révén juthattak ennyire pontos bennfentes információkhoz.

Az Izrael déli részét lerohanó terroristáknak volt egy őket eligazító kézikönyvük is, amely a túszok elrablásának módszerét ismertette, és egy olyan héber szöveget tartalmazott, amely olyan kifejezéseket tartalmazott, mint például: „Emelje fel a kezét, tegye szét a lábát” és „vetközzön le”.

A hadsereg három újabb katona halálát jelentette be kedden. Egy pán-céloshadtest soraiban a Gázai övezetben vívott csatákban elesett hétfőn egy 23, egy 21 és egy 20 éves katona.

Éjszaka Ciszjordániában az izraeli biztonságiak letartóztattak huszonegy, terrortevékenységgel gyanúsított palesztint. Razziát tartottak a dzsenini menekülttáborban, ahol átkutatták és lerombolták terrortámadást végrehajtó palesztinok lakóházát, és bezártak két nyomdát, melyeket a Hamász használt.

Ciszjordánia egészségügyi minisztériuma arról számolt be, hogy a kalandjai menekülttáborban életét veszítette egy 25 éves férfi, a dhejsei menekülttáborban pedig négyen súlyosan megsérültek az izraeli fegyveres erők tüzeiben. A háború harmadik frontján, a libanoni határnál ismét a határ túloldaláról érkező lövedékeket észleltek Izraelben. A katonai szóvivő bejelentette, hogy válaszul megtámadták tüzérséggel és légierővel a tűz forrását. Libanonban katonai állásokat, terrorista infrastruktúrát és a síita Hezbollah milíciához tartozó katonai építményeket is lőtt az izraeli hadsereg. (MTI)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK személtelordást, lakásfestést, bútorelfordást, tetőjavítást és bármilyen más munkát. Tel. 0759-645-413. (21432)

MEGEMLÉKEZÉS

Szomorú szívvel emlékezünk december 6-án a szerető édesanyára, **DOCZI VILMÁRA** halálának 5. évfordulóján és **DOCZI GYÖRGYRE**, a szerető édesapára halálának 26. évfordulóján. Emlékük legyen áldott, nyugalmuk csendes! Emléküket őrzi szerető fiuk, **Róbert és barátnője, Kinga.** (21455)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy **GYÁRFÁS IBOLYA** életének 80. évében, rövid szenvedés után, december 2-án elhunyt. A gyászszertartás december 6-án, szerdán 13 órakor lesz a remeteszegi temetőben, református szertartás szerint. A gyászoló család. (21447-I)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A LINGUAMENTOR KFT. MINŐSÉGI FORDÍTÁSOKAT kínál angol, német, román és magyar nyelvről, illetve nyelvre. Érdeklődni a 0726-967-218-as telefonszámon. (p.-I)

Marosvásárhely (Központ)
P-ta Mărășești, Nr. 21.
0733 553 976

Marosvásárhely (Tudor)
B-dul 1. Dec. 1918, Nr. 126.
0755 088 379

Medgyes
Str. Pompierilor Nr. 4.
0735 830 678

Nyárádszereda
Str. Pompierilor Nr.1.
0733 553 973

Segesvár
Str. Mihai Viteazu Nr. 40
0770 810 855

Szászrégen (Cardinal)
Str. Cardinal Alexandru Todea, Nr.
25/A 0728 908 856

Szászrégen (Libertății)
B-dul Libertății, Nr. 12/2
0733 553 971

Marosludas
Str. B-dul 1 Dec. 1918. Nr. 7
0735 786 853

Torda
Str. Mihai Viteazu Nr. 2
0729 069 548

Dicsőszentmárton
Str. Victoriei Nr. 21
0736 386 353

Szováta
Str. Principală nr. 151
0773 347 494

www.doraoptics.ro

HAVI
KEDVEZMÉNY
-15%
SZEMÜVEGLENCSEKRE

ETV
EUROPEAN
TELEVIZIÓ

JÓ NAPOT!
MEGJÖTTEM...

SZERDÁN
21 ÓRÁTÓL

Badics Petrával

Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:

Karikó Katalin
Áttörések -
életem és a tudomány

Valérie Perrin
Trió

Keresse fel kávézónkat
a vásárhelyi
könyvesboltban!

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

MEGJELENT!

Székely kalendárium – 2024

Eddig nem tapasztalt gazdag és színes tartalommal rukkolt elő a Székely kalendárium, amelynek 2024-es kiadása ez alkalommal a székely nőkre fókuszál. Az eddigiekhez képest 32 oldallal gyarapodó, igényes kivitelezésű kötet emellett a megszokott témákat sem mellőzi.

A központi témát taglaló fejezetben a gyengébb nem képviselőjének a székely történelemben betöltött szerepéről olvashatnak, külön kiemelve a Nagy Háborút, továbbá az örökkévaló nőtiszteletéről, férjhezmenős praktikákról, kilencgyerekes családról, párját segítő feleségről, magát feltaláló népművészről, asszonyos szólásokról, megesett lányokról, boszorkányokról, bűbájosokról, és arra a kérdésre is választ találnak, hogy ki a jobb szakács: a nő vagy a férfi?

És ha már a szakácskodásnál tartunk, félszáznyi eredeti ételrecept is helyet kapott a 368 oldalasra duzzadt kötetben, emellett székelyföldi étteremkalauz, gombás ajánlatok vannak benne, Bajzát Attila pedig kocsonyakészítéshez, szalonnaeltevéshez ad tanácsokat.

Természetesen a férfiak sem maradnak olvasnivaló nélkül, hiszen – a fentiek mellett – a Szentföldön kalandozó elődeinkről, Bukarest kurucairól, a Nyerges-tetőről, sóbálványokká vált honvédekről, székelyföldi Sissi- emlékekről, a székelykapu titkairól, aranycsináló honfitársainkról, a székely lóról, a felcsíki tironi szürkéről vagy éppen az olimpikonjainkról, extrém sportot űző hölgyekről szóló írásokat ők is érdeklődéssel böngészhetik.

A néprajzot kedvelők Gagy menti szólásokon, csíkszéki falucsúfolókon derülhetnek, vagy megtanulhatnak szappant főzni, mások ellátogathatnak a „bükkfalvi négyeshez”, a gyergyószéki borvizes feredőkhöz, a zalánpataki falumúzeumba, a Csobányos völgyébe, a csíksomlyói kovácshoz, esetleg a mitácsi úton barangolhatnak. Az is kiderül, mit tartogat számunkra a Nap éve, és mire tippel a százesztendőös jóvendőmondó.

A székelynyelv-teszt segítségével bárki lemérheti, milyen eséllyel térhet be érdeklődni egy falusi kocsmába, és aki ezen nem tud nevetni, a többtucatnyi vicc, góbéság, kotnyeleskedés biztosan jó kedvre deríti.

A Székely kalendárium ára változatlanul 29 lej, kapható a Matula Média partnereinél, a lapársoknál és az ismertebb könyvesboltokban.

CityTV
MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as
a **DIGI** hálózatban

radio.kptv.ro